

An Bhruiséil, 28.2.2013
COM(2013) 95 final

2013/0057 (COD)

Togra le haghaidh

RIALACHÁIN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

lena mbunaítear Córas Isteach/Amach (EES) chun sonraí faoi dhul isteach agus imeacht náisiúnach tríú tíortha a chlárú agus iad ag trasnú theorainneacha seachtracha
Bhallstáit an Aontais Eorpaigh

{SWD(2013) 47}
{SWD(2013) 48}
{SWD(2013) 49}

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. COMHTHÉACS AN TOGRA

• Forais agus cuspóirí an togra

Ina Theachtaireacht an 13 Feabhra 2008 dar teideal *Preparing the next steps in border management in the European Union* (An bealach chun tosaigh a réiteach maidir le bainistiú teorainneacha san Aontas Eorpach)¹ mhol an Coimisiún córas isteach/amach (EES) a bhunú. Is é is bun le córas den sórt sin clár leictreonach ina léirítear dátaí agus áiteanna theacht isteach agus imeacht gach náisiúnaigh tríú tír faoi a dtugtar cead isteach dó ar feadh gearrthréimhse.

Tacaíodh leis an togra sin i gClár Stóicólm² arna aontú ag an gComhairle Eorpach i Nollaig 2009.

Tar éis Chomhairle Eorpach an 23 agus an 24 Meitheamh 2011 ag ar iarradh an pacáiste teorainneacha cliste a bhrú chun tosaigh go sciobtha, i.e. trí obair a dhéanamh ar fhorbairt Córais Isteach/Amach (EES) agus Clár do Thaistealaithe Cláraithe (RTP) agus trí thograí reachtacha a chur chun cinn maidir leis na córais sin³, d'fhoilsigh an Coimisiún Teachtaireacht an 25 Deireadh Fómhair 2011⁴ ar na roghanna cur chun feidhme le haghaidh an EES agus an RTP.

Cuirtear an togra seo i láthair in éineacht le togra chun Clár do Thaistealaithe Cláraithe a bhunú agus le togra chun an Cód Comhphobail a leasú maidir leis na rialacha faoina rialaítear seiceálacha ag pointí trasnaithe na dteorainneacha seachtracha agus maidir le faireachas ag an teorainn sheachtrach (Cód Teorainneacha Schengen)⁵ chun críche fheidhmiú an dá chóras nua. Cuirtear measúnú tionchair i láthair do gach córas faoi seach.

• Comhthéacs ginearálta

De réir Chód Teorainneacha Schengen, cuirfear saoránaigh an AE agus daoine eile a bhaineann leas as an gceart saorghluaiseachta faoi dhlí an Aontais (e.g. baill teaghlaigh shaoránaigh an AE) a thrasnaíonn an teorainn sheachtrach faoi réir seiceála íosta, ar theacht isteach agus ar imeacht dóibh, arb é atá i gceist doiciméad taistil a dheimhniú ar mhaithe le céannacht an duine a dheimhniú. Ní mór, áfach, do náisiúnaigh tríú tíortha dul faoi réir seiceála críochnúla, ar theacht isteach dóibh, lena n-áirítear cuspóir an fhanachta a sheiceáil agus a dheimhniú go bhfuil gléas beatha leordhóthanach acu, chomh maith le cuardach a dhéanamh i gCóras Faisnéise Schengen (CFS) agus i mbunachair shonraí náisiúnta.

Níl aon fhorálacha i gCód Teorainneacha Schengen maidir le gluaiseachtaí trasteorann taistealaithe a thaifeadadh. Faoi láthair, is é stampáil an doiciméid taistil an t-aon mhodh lena léirítear dátaí dul isteach agus imeachta is féidir le gardaí teorann agus le húdaráis inimirce a úsáid chun tréimhse fanachta náisiúnaigh tríú tír i limistéar Schengen a ríomh, rud nach mairfidh níos mó ná 90 lá laistigh de thréimhse 180 lá. Maidir le bearta agus gléasanna eile atá ar fáil ag pointí trasnaithe teorann, mar atá

¹ COM (2008) 69 final. Bhí Measúnú Tionchair SEC(2008)153 ag gabháil leis an Teachtaireacht.

² *An open and secure Europe serving and protecting the citizens* (Eoraip oscailte agus slán ag freastal ar agus ag cosaint na saoránach), Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh an 4.5.2010, C 115/1.

³ EUCO 23/11.

⁴ COM (2011) 680 final.

⁵ IO L 105, 13.4.2006.

bunachair shonraí (CFS agus an Córas Faisnéise Víosa – VIS) a chaithfear a cheadú ar dhul isteach ach ní ag imeacht do dhuine, níl siad ceaptha chun trasnaithe teorann a thaifeadadh agus mar sin ní dhéantar foráil maidir leis an bhfeidhmiúlacht seo. Is é príomhfheidhm an VIS stair iarratas víosa a dheimhniú agus, ar dhul isteach, a dheimhniú an ionann an duine atá ag cur an víosa i láthair ag an teorainn agus an duine ar eisíodh an víosa dó.

Níl dóigh leictreonach ann faoi láthair chun seiceáil an ndeachaigh, cá ndeachaigh agus cén uair a chuaigh náisiúnach tríú tír isteach nó amach as limistéar Schengen. Tá deacrachtaí ann maidir le faireachán a dhéanamh ar fhanacht údaraithe náisiúnach tríú tíortha de bharr úsáid agus cáilíocht na stampaí (e.g. inléiteacht, próiseas fadálach chun an fanacht a ríomh, brionnú agus góchumadh).

Ar na hábhair sin, ní dhéantar taifeadeadh comhsheasmhach ar leibhéal an AE ar dhul isteach do thaistealaithe i limistéar Schengen agus ar imeacht taistealaithe uaidh agus dá bhrí sin níl dóigh iontaofa ag na Ballstáit chun a dhéanamh amach má sháraíonn náisiúnach tríú tír a cheart fanachta. Reáchtálann trí Bhallstát déag⁶ córas náisiúnta isteach/amach dá gcuid féin áit a mbailítear sonraí alfa-uimhriúla ó thaistealaithe. Tugann gach ceann de na 13 Bhallstát sin rochtain ar na córais sin chun críocha teorainneacha a bhainistiú agus an dlí fhorghníomhú. D'aimseofaí fanacht rófhada tríd na córais seo dá rachadh duine amach go dleathach as an mBallstát trínar tháinig sé isteach freisin. Thairis sin, níl bunús ar bith le córais den sórt sin a úsáid chun daoine a fhanann rófhada a aimsiú, mar ní féidir taifid ar dhul isteach agus ar imeacht a chomhoiriúnú nuair a fhágann daoine limistéar Schengen trí Bhallstát eile nach é an ceann céanna é trínar tháinig siad isteach agus ina ndearnadh taifead ar dhul isteach dóibh.

Ní ann do shonraí iontaofa ar líon na n-inimirceach neamhdhleathach atá san AE faoi láthair ach oiread. Tá meastúcháin choimeádacha éagsúla ann a chuireann líon na n-inimirceach laistigh den AE idir 1.9 agus 3.8 milliún. Aontaítear go ginearálta gur daoine a fhanann rófhada iad formhór na n-inimirceach neamhdhleathach, i.e. daoine a tháinig isteach go dleathach le fanacht ar feadh gearrthréimhse, agus víosa bailí acu má ba gá leis, ach a d'fhan san AE nuair a chuaigh an tréimhse fanachta údaraithe as feidhm. I dtéarmaí líon na n-inimirceach neamhdhleathach a ghabhtar⁷ san AE ba é an foriomlán do 2010 (AE 27) 505220, rud a léiríonn nach ngabhtar ach cuid bheag de na daoine a fhanann rófhada i gcomparáid leis an meastúchán thuasluaite.

Ar eagla go scriosfadh náisiúnaigh tríú tíortha a gcuid doiciméad a luaithe a théann siad isteach i limistéar Schengen, tá sé an-tábhachtach go mbeidh teacht ag na húdaráis ar fhaisnéis iontaofa chun céannacht na ndaoine sin a dheimhniú.

Tá an ráiteas airgeadais i gceangal leis an togra seo bunaithe ar staidéar a rinne conraitheoir seachtrach ar na costais a bhainfeadh le Córas Isteach/Amach agus Clár do Thaistealaithe Cláraithe.

Seo a leanas cuspóirí an togra reatha le haghaidh Rialacháin ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle:

⁶ an Bhulgáir, an Eastóin, an Spáinn, an Chipir, an Laitvia, an Liotuáin, an Ungáir, Málta, an Pholainn, An Phortaingéil, an Rómáin, an tSlóvaic agus an Fhionlainn.

⁷ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/population/data/database> Áirítear ar an bhfigiúr seo daoine a fhanann rófhada chomh maith le daoine a chuaigh isteach go neamhdhleathach, agus áirítear air sin daoine a gabhadh ag an teorainn chomh maith leo sin a gabhadh laistigh de chríoch Schengen.

- Córas Isteach/Amach a bhunú agus bonn dlí a chur faoi fhorbairt agus faoi chur chun feidhme an chórais theicniúil;
- an fheidhm, na feidhmiúlachtaí agus na freagrachtaí a shainiú le haghaidh úsáid an Chórais Isteach/Amach agus
- forbairt agus bainistiú oibríochtúil an lárchórais a thabhairt don Ghníomhaireacht chun bainistiú oibríochtúil a dhéanamh ar chórais mhórsála faisnéise sa limistéar saoirse, slándála agus ceartais⁸ (an Ghníomhaireacht).

Beidh an Rialachán seo ina chroí-ionstraim le haghaidh chreat dlí an Chórais Isteach/Amach. Chun an creat dlí seo a chomhlánú, tá togra maidir le Cód Teorainneacha Schengen a leasú i ndáil le húsáid an chórais mar chuid den phróiseas bainistithe teorann á chur i láthair go comhthreomhar leis an togra seo.

Beidh mar fheidhm ag an gCóras Isteach/Amach an teorainn sheachtrach a bhainistiú agus imirce neamhdhleathach a chomhrac, trí chóras a chur ar fáil a dhéanfaidh seo a leanas

- Tréimhse fanachta údaráithe gach taistealaí faoi seach a ríomh; áirítear air sin ar dhul isteach dóibh, i gcás taistealaí ar iomaí cuairt a thug sé ar limistéar Schengen, chun an méid laethanta atá fágtha den uasmhéid 90 lá laistigh de 180 lá a ríomh go tapa agus go cruinn; ar imeacht dóibh, chun a dheimhniú gur chloígh an taistealaí leis an tréimhse fanachta údaráithe; agus laistigh den chríoch, maidir le seiceálacha a dhéanamh ar náisiúnaigh tríú tíortha chun dlíthiúlacht a bhfanachta a dheimhniú;
- Cúnamh a thabhairt chun aon duine a shainaithint nach gcomhlíonann anois, nó nach gcomhlíonann níos mó, coinníollacha le haghaidh dul isteach ar chríoch na mBallstát nó fanacht inti; baineann sé seo go sonrach le daoine a dtagtar orthu le linn seiceálacha sa chríoch agus nach bhfuil doiciméid taistil ina seilbh acu ná gléas deimhnithe céannachta eile acu;
- Chun tacú le hanailís a dhéanamh ar dhul isteach agus ar imeacht náisiúnach tríú tíortha; áirítear go sonrach air sin pictiúr cruinn a fháil ar shreabha taistil ag na teorainneacha seachtracha agus ar líon na ndaoine a fhanann rófhada e.g. de réir náisiúntacht na dtaistealaithe.

Déantar tionchar an chórais a bhfuiltear ag tnúth leis a mheasúnú agus a shonrú a thuilleadh sa mheasúnú tionchair agus is féidir achoimre a dhéanamh air mar seo a leanas:

- Faisnéis chruinn a sholáthar ar dhóigh sciobtha do ghardaí teorann le linn seiceálacha teorann, trí ionad an chórais reatha malltriallaigh neamhiontaofa a ghabháil mar atá stampáil láimhe pasanna; ligfidh sé seo faireachán níos fearr a dhéanamh ar an bhfanacht údaráithe chomh maith le seiceálacha níos éifeachtúla;
- Faisnéis chruinn a chur ar fáil do thaistealaithe ar fhad uasta a dtréimhse fanachta údaráithe;
- Faisnéis chruinn a chur ar fáil ar cé atá ag fanacht níos faide ná a dtréimhse fanachta údaráithe, rud a thacóidh le rialaithe laistigh den chríoch agus le himirceoirí neamhdhleathacha a ghabháil;

⁸ IO L 286, 1.11.2011.

- Tacú le sainaithint imirceoirí neamhdhleathacha; trí bhithmhéadracht a stóráil sa Chóras Isteach/Amach ar gach duine nach dtagann faoi réir an cheanglais víosa, agus ag glacadh san áireamh go stóráiltear bithmhéadracht sealbhóirí víosa sa Chóras Faisnéise Víosa, beidh sé ar chumas údaráis na mBallstát aon imirceoir neamhdhleathach a aimsítear laistigh den chríoch agus nach bhfuil doiciméad taistil aige a shainaithint má tháinig sé trasna na teorann seachtraí go dleathach; éascóidh sé seo ar a sheal an próiseas fillte;
- Éascóidh an anailís a dhéanfar tríd an gcóras cur chuige fianaise-bhunaithe maidir le, mar shampla, beartas víosa, mar go dtabharfaidh an Córas Isteach/Amach sonraí cruinne ar cibé acu an bhfuil fadhb ann i dtaobh na ndaoine ó náisiúntacht ar leith a bheith ag fanacht rófhada nó nach bhfuil, rud a bheadh tábhachtach agus cinneadh á dhéanamh maidir leis an oibleagáid víosa a fhorchur ar an tríú tír i dtrácht nó a thógáil, de réir mar a bheidh;
- Trí stampáil láimhe na bpasanna a chealú sa tseiceáil teorann is féidir rialuithe teorann iomlán uathoibríoch a chur ar fáil do náisiúnaigh tríú tíortha áirithe, de réir na gcoinníollacha a leagtar síos sa togra le haghaidh Cláir do Thaistealaithe Cláraithe arna chur i láthair go comhthreomhar leis an togra seo.

• **Forálacha atá ann faoi láthair a bhaineann leis an togra**

Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (CE) Uimh. 562/2006 lena mbunaítear Cód Comhphobail maidir leis na rialacha a rialaíonn gluaiseacht daoine thar theorainneacha (Cód Teorainneacha Schengen).

Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (CE) Uimh. 1931/2006 lena leagtar síos rialacha maidir le trácht teorann áitiúil ag teorainneacha talún seachtracha na mBallstát agus lena leasaítear forálacha Choinbhinsiún Schengen.

Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (CE) Uimh. 767/2008 maidir leis an gCóras Faisnéise Víosa (VIS) agus maidir le sonraí ar víosaí gearrfhanachta a mhalartú idir Bhallstáit (Rialachán VIS).

Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (CE) Uimh. 810/2009 lena mbunaítear Cód Comhphobail maidir le Víosaí.

Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (AE) Uimh. 1077/2011 lena mbunaítear Gníomhaireacht Eorpach chun bainistiú oibríochtúil a dhéanamh ar chórais mhórsála TF sa limistéar saoirse, slándála agus ceartais.

2. **COMHAIRLIÚCHÁN LEIS NA PÁIRTITHE LEASMHARA AGUS MEASÚNÚ TIONCHAIR**

• **Comhairliúchán leis na páirtithe leasmhara**

Déantar cuir síos air seo sa mheasúnú tionchair a ghabhann leis seo.

• Measúnú tionchair

Cuireadh an chéad mheasúnú tionchair⁹ i gcrích in 2008 tráth a ullmhaíodh Teachtaireacht ón gCoimisiún ar an ábhar seo agus cuireadh ball críche ar an dara ceann in 2012¹⁰. Rinneadh anailís ar na roghanna beartais sa chéad cheann agus ar na tionchair is cosúla a bheadh ag na roghanna éagsúla sin agus rinneadh conclúid ann gur cheart Córas Isteach/Amach a bhunú.

I ndiaidh próisis chomhairliúcháin agus réamhscagtha rinneadh anailís sa dara measúnú tionchair ar roghanna ríthábhachtacha cur chun feidhme.

Léiríodh le hanailís ar na roghanna agus na fo-roghanna difriúla gurb é an socrú is fearr le haghaidh Córais Isteach/Amach é seo a leanas:

Déanfar an Córas Isteach/Amach a dhearadh mar chóras láraithe ina mbeidh sonraí alfa-uimhriúla agus sonraí bithmhéadracha araon. Is é sé mhí an tréimhse choinneála sonraí do ghnáthchásanna agus cúig bliana i gcás fanachta rófhada.

Bheadh úsáid bithmhéadrachta faoi réir idirthréimhse trí bliana ionas go bhféadfaidh Ballstáit próisis ag pointí trasnaithe teorann a oiriúnú.

Tar éis tréimhse dhá bliana, ba cheart meastóireacht a dhéanamh ar an gCóras Isteach/Amach agus, sa chomhthéacs sin dhéanfaidh an Coimisiún meastóireacht go háirithe ar an rochtain a d'fhéadfaí a thabhairt ar an gcóras chun críocha fhorghníomhú an dlí chomh maith le meastóireacht ar an tréimhse choinneála sonraí, agus taithí á cur san áireamh freisin a fuarthas ar rochtain a thabhairt ar an gCóras Faisnéise Víosáil chun na gcríoch sin. De réir mar is iomchuí, ghabhfadh togra ón gCoimisiún leis an meastóireacht lena leasófaí an Rialachán chun na coinníollacha a bhaineann le rochtain den sórt sin a shainiú. Bheadh sé riachtanach na coinníollacha sin a shainiú go beacht chun córas cruinn cosanta sonraí a sholáthar agus d'fhéadfaí iad a mhúnlú ar na coinníollacha dá bhforáiltear i mbunús dlí an Chórais Faisnéise Víosáil.

Rinne an Bord um Measúnú Iarmharta athbhreithniú ar an dréachtmheasúnú tionchair agus, thug a thuairim an 14 Márta 2012 agus (ar leagan leasaithe) an 8 Meitheamh 2012. Áiríodh na moltaí maidir le feabhsúchán i leagan leasaithe na tuarascála. Go háirithe, rinneadh na hathruithe seo a leanas: tugtar tuilleadh faisnéise maidir le comhairliúchán le páirtithe leasmhara; rinneadh athbhreithniú agus cuíchóiriú ar an loighic ar an iomlán; rinneadh forbairt bhreise ar shainmhíniú na faidhbe agus cuireadh tuilleadh sonraí isteach ann, i ndáil le fadhb fhoriomlán na himirce neamhdhleathaí agus i ndáil le fadhbanna áirithe cur chun feidhme araon; leathnaíodh amach an bunlíne chun cur síos níos fearr a thabhairt ar an dóigh a bhforbródh sé gan tuilleadh gníomhaíochta ón AE; rinneadh na roghanna a athstruchtúrú agus a shimpliú; rinneadh scagadh ar mheasúnú na roghanna ar dhóigh níos loighciúla trí léiriú a thabhairt ar na roghanna a bhfuil ceangal eatarthu agus iad siúd nach bhfuil; rinneadh leathnú ar an míniúchán ar an modh a úsáidtear le haghaidh costais a ríomh ; tá athbhreithniú déanta ar an anailís agus ar an gcur síos ar an rogha is fearr agus tá comhnascadh déanta ar dhóigh níos díri le sonraí a chuirfear ar fáil amach anseo.

⁹ SEC (2008)153.

¹⁰ SWD (2013) 47.

3. EILIMINTÍ DLÍ AN TOGRA

- **Achoimre ar na gníomhaíochtaí atá beartaithe**

Ní mór an fheidhm, na feidhmiúlachtaí agus na freagrachtaí a bhaineann leis an gCóras Isteach/Amach a shainiú. Ina theannta sin, is gá sainordú a thabhairt don Ghníomhaireacht le haghaidh bainistiú oibríochtúil a dhéanamh ar chórais mhórsála TF sa limistéar saoirse, slándála agus ceartais chun an córas a fhorbairt agus a bhainistiú go hoibríochtúil. Tugtar míniú mionsonraithe ar an togra, Airteagal i ndiaidh airteagail, i nDoiciméad Inmheánach Oibre an Choimisiúin.

- **Bunús dlí**

Is iad Airteagail 74 agus Airteagal 77(2)(b) agus (d) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh bunús dlí an Rialacháin seo. Is é Airteagal 77(2)(b) agus (d) an bunús dlí iomchuí chun na bearta a mhionshonrú maidir le trasnú teorainneacha seachtracha na mBallstát agus caighdeáin agus nósanna imeachta a fhorbairt lena gcloífidh na Ballstáit le linn dóibh seiceálacha a dhéanamh ar dhaoine ag na teorainneacha sin. Le hAirteagal 74 déantar foráil maidir leis an mbunús dlí iomchuí chun an Córas Isteach/Amach a bhunú agus chun nósanna imeachta le haghaidh faisnéis a mhalartú idir Ballstáit, rud a áiríteoidh comhar idir údaráis ábhartha na mBallstát agus chomh maith leis sin idir na húdaráis sin agus an Coimisiún sna réimsí a chumhdaítear faoi Theideal V den Chonradh.

- **Prionsabal na coimhdeachta**

Faoi Airteagal 77(2)(b) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, tá cumhacht ag an Aontas bearta a ghlacadh i ndáil leis na seiceálacha ar dhaoine agus le faireachán éifeachtach a dhéanamh ar thrasnú teorainneacha seachtracha na mBallstát. Is gá forálacha reatha an AE maidir le trasnú teorainneacha seachtracha na mBallstát a mhionathrú chun a chur san áireamh nach bhfuil gléas iontaofa ann faoi láthair chun faireachán a dhéanamh ar ghluaiseachtaí náisiúnach tríú tíortha a dtugtar cead dóibh fanacht ar feadh gearrthréimhse, i ngeall ar chastacht agus ar mhoille na hoibleagáide stampála reatha nach leor chun ceadú d'údaráis na mBallstát an tréimhse fanachta údaráithe a mheasúnú, le linn sheiceáil teorann an taistealaí nó le linn seiceálacha laistigh den chríoch, agus i ngeall ar luach an-teoranta córas náisiúnta chun na gcríoch sin i limistéar gan rialú teorann inmheánach.

Maidir le faisnéis ar cé atá ar chríoch an AE agus ar cé a chloíonn leis an ngearrthréimhse fanachta uasta de 90 lá laistigh de 180 lá, ar náisiúnachtaí agus ar ghrúpaí taistealaithe (má cheanglaítear víosa a bheith acu nó má tá siad díolmhaithe ón gceanglas sin) a fhanann rófhada agus chun tacú le seiceálacha fánacha laistigh den chríoch chun teacht ar dhaoine a fhanann go neamhdhleathach, ba cheart an fhaisnéis sin a chur ar fáil chun éifeachtúlacht bhainistiú na himirce a fheabhsú.

Tá córas comhchoiteann riachtanach chun rialacha comhchuibhithe a bhunú maidir le gluaiseachtaí trasteorann a thaifeadadh agus maidir le faireachán ar thréimhsí fanachta údaráithe i limistéar Schengen ar an iomlán.

Dá bhrí sin, ní féidir leis na Ballstáit cuspóirí an togra a bhaint amach go leordhóthanach.

- **Prionsabal na comhréireachta**

Luaitear in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach nach rachaidh gníomhaíocht de chuid an Aontais thar a bhfuil riachtanach chun cuspóirí an Chonartha a bhaint amach. Maidir leis an bhfoirm a roghnófar do ghníomhaíocht seo an AE, ní mór go gcuirfeadh sí ar chumas an togra a chuspóirí a

bhaint amach agus a chur chun feidhme ar shlí chomh héifeachtach agus is féidir. Is éard atá sa tionscnamh atá beartaithe forbairt bhreise ar *acquis* Schengen chun a áirithiú go gcuirfear comhrialacha i bhfeidhm ag teorainneacha seachtracha ar an mbealach céanna sna Ballstáit go léir i limistéar Schengen. Cruthaítear ionstraim lena gcuirtear faisnéis ar fáil don Aontas Eorpach ar cá mhéad náisiúnach tríú tíortha a théann isteach agus a imíonn amach as críoch an AE, rud atá ríthábhachtach le haghaidh ceapadh beartais inbhuanaithe agus bunaithe ar fhianaise i réimse na himirce agus víosaí. Ina theannta sin, tá sé comhréireach maidir leis an gceart sonraí pearsanta a chosaint sa mhéid agus nach gá tuilleadh sonraí a bhailiú agus a stóráil ar feadh tréimhse níos faide ná mar is riachtanach d'fheidhmiú an chórais agus do bhaint amach a chuspóirí. Tá sé comhréireach freisin i dtéarmaí costas, ag cur san áireamh an leas a chuirfidh an córas ar fáil do na Ballstáit uile maidir le bainistiú na teorann coitinne seachtraí agus maidir le forbairt i dtreo beartais choitinn imirce don AE.

Comhlíonaíonn an togra prionsabal na comhréireachta dá bhrí sin.

- **Rogha ionstraime**

Ionstraimí atá beartaithe: Rialachán.

Ní bheadh modhanna eile leordhóthanach ar an gcúis (ar na cúiseanna) seo leanas:

Cuirfidh an togra reatha córas láraithe ar bun trína gcomhoibreoidh na Ballstáit lena chéile, rud a éilíonn ailtireacht choiteann agus rialacha coiteanna oibriúcháin. Ina theannta sin leagfaidh sé rialacha síos maidir le seiceálacha teorann ag teorainneacha seachtracha atá ar aon réim do na Ballstáit uile. Dá thoradh sin, ní féidir ach Rialachán a roghnú mar ionstraim dlí.

- **Cearta bunúsacha**

Tá tionchar ag an rialachán atá beartaithe ar chearta bunúsacha, go sonrach ar chosaint sonraí pearsanta (Airteagal 8 den Chairt um Chearta Bunúsacha an AE), an ceart chun saoirse agus slándála (Airteagal 6 den Chairt) meas ar an saol príobháideach agus ar shaol an teaghlaigh (Airteagal 7 den Chairt), an ceart chun tearmainn (Airteagal 18 den Chairt), agus cosaint i gcás ina dtarlaíonn aistriú, díbirt nó eiseachadadh (Airteagal 19 den chairt).

Tá bearta cosanta sa togra maidir le sonraí pearsanta, go háirithe maidir le rochtain ar na sonraí sin, rud ar cheart a theorannú go docht d'fheidhm an Rialacháin seo agus do na húdaráis inniúla atá ainmnithe chuige sin. Áirítear ar na bearta cosanta maidir le sonraí pearsanta freisin ceart rochtana ar shonraí nó an ceart sonraí a cheartú nó a scriosadh.

4. IMPLEACHT BHUISÉADACH

Áirítear sa togra ón gCoimisiún don chéad chreat airgeadais ilbhliantúil eile togra EUR 4.6 billiún don Chiste Slándála Inmheánaí don tréimhse 2014-2020. Sa togra, cuirtear EUR 1.1 billiún i leataobh mar mhéid tascach d'fhorbairt Córais Isteach/Amach agus Cláir do Thaistealaithe Cláraithe agus é le tuiscint go gcuirfear tús le costais forbartha ó 2015 ar aghaidh¹¹.

¹¹ Faoi réir an Údaráis Reachtaigh an togra a ghlacadh lena mbunaítear, mar chuid den Chiste Slandála Inmheánaí, ionstraim le haghaidh tacaíocht airgeadais do theorainneacha seachtracha agus víosa (COM(2011)750 final) agus faoi réir an Údaráis Reachtaigh an togra a ghlacadh le haghaidh Rialacháin ón gComhairle lena leagtar síos creat

Chlúdódh an tacaíocht airgeadais sin ní amháin costais na gcomhpháirteanna lárnacha do thréimhse an chreata airgeadais ilbhliantúil (leibhéal an AE, idir chostais forbartha agus chostais oibríochtúla) ach na costais forbartha le haghaidh chomhpháirteanna náisiúnta (na Ballstáit) an dá chórais sin freisin, laistigh de na hacmhainní atá ar fáil. Ach tacaíocht airgeadais a chur ar fáil do chostais náisiúnta forbartha d'áirítheofaí nach gcuirfeadh imthosca deacra eacnamaíocha ar an leibhéal náisiúnta na tionscadail i mbaol ná moill a chur orthu. Áirítear sa mhéid sin EUR 146 milliún do chostais ar an leibhéal náisiúnta a bhaineann le hóstáil na gcóras TF, an spás is gá chun trealamh úsáideora deiridh a óstáil, agus an spás is gá d'oifigi oibreoirí. Áirítear freisin EUR 341 milliún do chostais ar an leibhéal náisiúnta a bhaineann le cothabháil amhail do cheadúnais do chrua-earraí agus do bhogearraí.

A luaithe is a bheadh na córais nua oibríochtúil, d'fhéadfaí tacú le costais oibríochtúla sna Ballstáit amach anseo trína gclár náisiúnta. Moltar go bhféadfaidh na Ballstáit 50 % de na leithdháiltí faoi na cláir náisiúnta a úsáid chun tacú le costais oibriúcháin na gcóras TF a úsáidtear le haghaidh bainistiú sreabh imirce trasna teorainneacha seachtracha an Aontais. Is féidir go gclúdódh na costais sin an costas le haghaidh bhainistiú an VIS, an SIS agus na gcóras nua arna gcur ar bun sa tréimhse sin, costais foirne, costais seirbhíse, áitribh shlána a ghlacadh ar cíós, etc. Mar sin, d'áiritheodh an ionstraim a bheidh ann leanúnachas maoinithe, más iomchuí.

5. EOLAS BREISE

• Rannpháirtíocht

Cuireann an togra seo le *aquis* Schengen sa mhéid agus go mbaineann sé le trasnú teorainneacha seachtracha. Dá bhrí sin, ní mór na hiarmhairtí seo a leanas a chur san áireamh i ndáil leis na prótacail agus leis na comhaontuithe éagsúla:

An Danmhairg I gcomhréir le hAirteagal 1 agus le hAirteagal 2 den Phrótacal (Uimh. 22) maidir le seasamh na Danmhairge, atá i gceangal leis an gConradh ar an Aontas Eorpach agus leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE), ní bheidh an Danmhairg rannpháirteach nuair a ghlacfaidh an Chomhairle bearta de bhun Teideal V de chuid a trí den CFAE.

De thairbhe go gcuireann an Rialachán seo le *acquis* Schengen, déanfaidh an Danmhairg, i gcomhréir le hAirteagal 4 den Phrótacal sin cinneadh laistigh de thréimhse sé mhí i ndiaidh don Chomhairle cinneadh a dhéanamh ar an Rialachán seo cibé acu a chuirfear chun feidhme é ina dlí náisiúnta nó nach gcuirfear.

An Ríocht Aontaithe agus Éire: I gcomhréir le hAirteagal 4 agus le hAirteagal 5 den Phrótacal lena gcomhtháthaítear *acquis* Schengen isteach i gcreat an Aontais Eorpaigh agus le Cinneadh 2000/365/EC ón gComhairle an 29 Bealtaine 2000 maidir le hiarraidh ó Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann, agus Cinneadh 2002/192/CE ón gComhairle an 28 Feabhra 2002 maidir le hiarraidh na hÉireann bheith rannpháirteach i gcuid d'fhorálacha *acquis* Schengen, níl an Ríocht Aontaithe ná Éire rannpháirteach i Rialachán (CE) Uimh. 562/2006 (Cód Teorainneacha Schengen). Mar sin de, níl an Ríocht Aontaithe ná Éire rannpháirteach i nglacadh an Rialacháin seo agus ní bheidh sé ina cheangal orthu ná ní bheidh siad faoi réir é a chur i bhfeidhm.

airgeadais ilbhliantúil do na blianta 2014-2020 (COM(2011)398) agus leibhéal leordhóthanach acmhainní a bheith ar fáil faoi uasteorainn caiteachais an cheanteidil bhuiséadaigh ábhartha.

An Íoslainn agus an Iorua: Maidir leis na nósanna imeachta a leagtar síos sa Chomhaontú Comhlachais arna chur i gcrích ag an gComhairle agus ag Poblacht na hÍoslainne agus ag Ríocht na hIorua maidir leis an mbaint atá ag an Iorua le cur chun feidhme, cur i bhfeidhm agus forbairt *acquis* Schengen, tá siad infheidhme, toisc go gcuireann an togra reatha le *acquis* Schengen mar a shainítear in Iarscríbhinn A den Chomhaontú sin¹²

An Eilvéis: Is éard atá sa Rialachán seo forbairt ar fhorálacha *acquis* Schengen, dá bhforáiltear leis an gComhaontú idir an tAontas Eorpach, an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir leis an mbaint atá ag an Eilvéis le cur chun feidhme, cur i bhfeidhm agus forbairt *acquis* Schengen.¹³

Lichtinstéin: Is éard atá sa Rialachán seo forbairt ar fhorálacha *acquis* Schengen, dá bhforáiltear leis an bPrótacal idir an tAontas Eorpach, an Comhphobal Eorpach, Cónaidhm na hEilvéise agus Prionsacht Lichtinstéin maidir le haontachas Phrionsacht Lichtinstéin leis an gComhaontú idir an tAontas Eorpach, an Comhphobal Eorpach, agus Cónaidhm na hEilvéise maidir leis an mbaint atá ag Cónaidhm na hEilvéise le cur chun feidhme, cur i bhfeidhm agus forbairt *acquis* Schengen.¹⁴

An Chipir, an Bhulgáir agus an Rómáin: Gabhfaidh an Rialachán seo lena mbunaítear an Córas Isteach/Amach ionad na hoibleagáide i ndáil le fad an fhanachta a dheimhniú agus pas náisiúnach tríú tíortha a stampáil. Bhí na Ballstáit aontacha leis na forálacha sin a chur i bhfeidhm tráth a n-aontachais leis an Aontas Eorpach.

¹² IO L 176, 10.7.1999, lch 36.

¹³ IO L 53, 27.2.2008, lch 52.

¹⁴ IO L 160, 18.6.2011, lch. 19.

Togra le haghaidh

RIALACHÁIN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

lena mbunaítear Córas Isteach/Amach (EES) chun sonraí faoi dhul isteach agus imeacht náisiúnach tríú tíortha a chlárú agus iad ag trasnú teorainneacha seachtracha Bhallstáit an Aontais Eorpaigh

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 74 agus Airteagal 77(2)(b) agus (d) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach¹⁵,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa¹⁶,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún¹⁷,

Tar éis dul i gcomhairle leis an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Sa Teachtaireacht ón gCoimisiún an 13 Feabhra 2008 dar teideal *Preparing the next steps in border management in the European Union* (An bealach chun tosaigh a réiteach maidir le bainistiú teorainneacha san Aontas Eorpach)¹⁸, leagadh amach, mar chuid den straitéis Eorpach ar bhainistíocht chomhtháite teorainneacha, an gá atá le Córas Isteach/Amach a bhunú lena gclárófar go leictreonach an t-am agus an áit a dtagann náisiúnaigh tríú tíortha isteach agus a bhfágann siad limistéar Schengen, ar náisiúnaigh tríú tíortha iad a dtugtar cead dóibh fanacht ar feadh gearrthréimhse, agus lena ndéantar fad a bhfanachta údaráithe a ríomh.
- (2) Chuir Comhairle Eorpach an 19 agus an 20 Meitheamh 2008 béim ar a thábhachtaí atá sé leanúint d'fhorbairt straitéis an AE ar bhainistíocht chomhtháite teorainneacha, lena n-áirítear úsáid níos fearr a bhaint as teicneolaíochtaí nua-aimseartha chun bainistiú na dteorainneacha seachtracha a fheabhsú.

¹⁵ IO C ..., lch .

¹⁶ IO C ..., lch .

¹⁷ IO C ..., lch .

¹⁸ COM(2008) 69 final

- (3) Sa Teachtaireacht ón gCoimisiún an 10 Meitheamh 2009 dar teideal *An area of freedom, security and justice serving the citizens* (Limistéar saoirse, slándála agus ceartais a fhónann don saoránach), moltar córas leictreonach a chur ar bun chun dul isteach i gcríoch na mBallstát agus imeacht uathí thar teorainneacha seachtracha a thaifeadadh lena áirithiú go ndéantar rochtain ar an gcríoch sin a bhainistiú ar bhealach níos éifeachtaí.
- (4) D'iarr Comhairle Eorpach an 23 agus an 24 Meitheamh 2011 go ndéanfaí obair ar “teorainneacha cliste” a chur ar aghaidh gan mhoill. D’fhoilsigh an Coimisiún an Teachtaireacht *Smart borders – options and the way ahead* (Teorainneacha cliste – roghanna agus an bealach chun cinn) an 25 Deireadh Fómhair 2011.
- (5) Ní mór cuspóirí an Chórais Isteach/Amach (EES) agus a ailtireacht theicniúil a shonrú, rialacha maidir lena oibriú agus a úsáid a leagan síos agus freagrachtaí a shainiú maidir leis an gcóras, na catagóirí sonraí atá le hiontráil sa chóras, críocha iontráil na sonraí sin, critéir a n-iontrála, na húdaráis a bheidh údaraithe rochtain a fháil ar na sonraí, idirnasacht foláireamh, agus rialacha breise ar phróiseáil sonraí agus cosaint sonraí pearsanta.
- (6) Níor cheart feidhm a bheith ag an gCóras Isteach/Amach maidir le náisiúnaigh tríú tíortha ar baill teaghlaigh iad de shaoránaigh de chuid an Aontais a bhfuil an cárta cónaithe acu dá bhforáiltear i dTreoir 2004/38/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2004 maidir leis an gceart atá ag saoránaigh an Aontais agus ag daoine dá dteaghlaigh chun gluaiseacht agus cónaí a dhéanamh faoi shaoirse ar chríoch na mBallstát¹⁹, ná níor cheart feidhm a bheith aige maidir le sealbhóirí ceadúnas cónaithe dá dtagraítear i gCód Teorainneacha Schengen ar an ábhar nach bhfuil a dtréimhse fanachta teoranta do 90 lá laistigh de 180 lá.
- (7) Ba cheart é a bheith de chuspóir ag an gCóras Isteach/Amach rialú ag teorainneacha a fheabhsú, inimirce neamhdhleathach a chosc agus bainistiú rabhartaí inimirce a éascú. Ba cheart don Chóras Isteach/Amach, go háirithe, rannchuidiú le sainaitheint aon duine nach gcomhlíonann nó nach gcomhlíonann a thuilleadh na coinníollacha a bhaineann le fad a fhanachta i gcríoch na mBallstát.
- (8) Chun na cuspóirí sin a bhaint amach, ba cheart don Chóras Isteach/Amach sonraí alfa-uimhriúla agus, tar éis idirthréimhse, méarloirg a phróiseáil. Maidir le méarloirg a ghlacadh agus an tionchar atá aige sin ar phríobháideacht taistealaithe, tá údar maith leis ar dhá chúis. Modh iontaofa is ea méarloirg chun críocha sainaitheanta daoine a fhaightear i gcríoch na mBallstát agus gan a ndoiciméid taistil ná aon mhodh eile aitheantais leo, seift coitianta go maith i gcás imirceoirí neamhdhleathacha. Le méarloirg is féidir sonraí isteach agus amach taistealaithe dleathacha a mheaitseáil ar bhealach níos iontaofa freisin.
- (9) Ba cheart deich méarlorg a chlárú sa Chóras Isteach/Amach, más féidir sin go fisiciúil, ionas go bhféadfar fíorú agus sainaitheint cruinn a dhéanamh agus lena áirithiú go mbeidh go leor sonraí ar fáil i ngach cás.

¹⁹

IO L 158, 30.4.2004, lch. 77.

- (10) Ba cheart úsáid méarlorg a bheith faoi réir idirthréimhse chun deis a thabhairt do Bhallstáit an próiseas seiceála ag na teorainneacha agus láimhseáil na rabhartaí paisinéirí a oiriúniú chun méadú ar an am feithimh ag an teorainn a sheachaint.
- (11) Agus an córas á fhorbairt go teicniúil, ba cheart a áirithiú go bhféadfaí rochtain a fháil ar an gcóras chun críocha fhorghníomhú an dlí dá leasófaí an Rialachán seo amach anseo chun an rochtain sin a cheadú.
- (12) Is é an Ghníomhaireacht chun bainistiú oibríochtúil a dhéanamh ar chórais mhórsála TF sa limistéar saoirse, slándála agus ceartais, a bunaíodh le Rialachán (AE) Uimh. 1077/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2011²⁰, is ceart a bheith freagrach as forbairt agus bainistiú oibríochtúil córais láraithe isteach/amach. Ba cheart a áireamh i gcóras den sórt sin Láraonad, Láraonad Cúltaca, Comhéadain Aonfhoirmeacha i ngach Ballstát agus an Bonneagar Cumarsáide idir an Córas Larnach Isteach/Amach agus na Pointí Iontrála Líonra. Is iad na Ballstáit is ceart a bheith freagrach as forbairt agus bainistiú oibríochtúil a gcóras náisiúnta féin.
- (13) Ar mhaithe le sineirgíochtaí agus éifeachtúlacht costais, ba cheart an Córas Isteach/Amach a chur chun feidhme, a mhéad is féidir, go comhuaineach leis an gCóras do Thaistealaithe Cláraithe arna bhunú de bhun Rialachán COM(2013) 97 final.
- (14) Ba cheart a shainiú sa Rialachán na húdaráis de chuid na mBallstát a gceadófar dóibh rochtain a bheith acu ar an gCóras Isteach/Amach chun sonraí a iontráil, a leasú, a scriosadh nó a cheadú chun críocha sonracha an Chórais Isteach/Amach agus a mhéid agus is gá dóibh chun a gcúraimí a chomhlíonadh.
- (15) Ba cheart aon phróiseáil a dhéanfaí ar shonraí ón gCóras Isteach/Amach a bheith i gcomhréir leis na cuspóirí atá le baint amach agus riachtanach chun cúraimí na n-údarás inniúil a chomhlíonadh. Agus an Córas Isteach/Amach á úsáid acu, ba cheart do na húdaráis inniúla a áirithiú go n-urramaítear dínit dhaonna agus sláine na ndaoine a bhfuil a sonraí á n-iarraidh agus níor cheart dóibh idirdhealú a dhéanamh in aghaidh daoine bunaithe ar ghnéas, ar bhunadh ciníoch nó eitneach, ar reiligiún nó ar chreideamh, ar mhíchumas, ar aois nó ar chlaonadh gnéis.
- (16) Níor cheart na sonraí pearsanta arna stóráil sa Chóras Isteach/Amach a choimeád níos faide ná mar is gá chun críocha an Chórais Isteach/Amach. Is iomchuí na sonraí a choinneáil ar feadh sé mhí ós rud é gurb é sin an íostréimhse is gá chun fad na fanachta a ríomh. Bheadh gá le tréimhse ní b'fhaide, a mhairfeadh cúig bliana ar a mhéad, i gcás daoine nach bhfágann críoch na mBallstát laistigh den tréimhse fanachta údaráithe. Ba cheart na sonraí a scriosadh tar éis na tréimhse cúig bliana mura mbeidh forais ann iad a scriosadh roimhe sin.
- (17) Ba cheart rialacha beachta a leagan síos maidir leis na freagrachtaí i ndáil le forbairt agus oibriú an Chórais Isteach/Amach, mar aon le freagrachtaí na mBallstát as na córais náisiúnta agus rochtain na n-údarás náisiúnta ar na sonraí.

²⁰

IO L 286, 1.11.2011, lch. 1.

- (18) Ba cheart rialacha a leagan síos maidir le dliteanas na mBallstát i ndáil le damáiste a eascróidh as aon sárú ar an Rialachán seo. Rialaítear leis an dara mír d’Airteagal 340 den Chonradh dliteanas an Choimisiúin i ndáil le haon damáiste den sórt sin.
- (19) Treoir 95/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Deireadh Fómhair 1995 maidir le daoine aonair a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le saorghluaiseacht na sonraí sin²¹, tá feidhm aici maidir le próiseáil sonraí pearsanta ag na Ballstáit agus an Rialachán seo á chur i bhfeidhm.
- (20) Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 an 18 Nollaig 2000 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le cosaint daoine aonair i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil ag institiúidí agus comhlachtaí an Chomhphobail agus maidir le saorghluaiseacht na sonraí sin²², tá feidhm aige maidir le gníomhaíochtaí institiúidí nó chomhaltaí an Aontais i agus iad ag déanamh a gcúraimí i gcás ina bhfuil siad freagrach as bainistíocht oibríochtúil an Chórais Isteach/Amach.
- (21) Ba cheart do na húdaráis mhaoirseachta neamhspleácha a bunaíodh i gcomhréir le hAirteagal 28 de Threoir 95/46/CE faireachán a dhéanamh ar dhlíthiúlacht na próiseála a dhéanann na Ballstáit ar na sonraí pearsanta agus ba cheart don Mhaoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí a bunaíodh le Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 faireachán a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí institiúidí agus comhlachtaí an Aontais i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil. Ba cheart don Mhaoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí agus do na húdaráis mhaoirseachta dul i gcomhar le chéile agus faireachán á dhéanamh acu ar an gCóras Isteach/Amach.
- (22) Leis an Rialachán seo urramaítear na cearta bunúsacha agus comhlíontar na prionsabail a aithnítear le Cairt an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha, go háirithe maidir le cosaint sonraí pearsanta (Airteagal 8 den Chairt), an ceart chun saoirse agus slándála (Airteagal 6 den Chairt), meas ar an saol príobháideach agus ar shaol an teaghlaigh (Airteagal 7 den Chairt), an ceart chun tearmainn (Airteagal 18 den Chairt), cosaint i gcás ina dtarlaíonn aistriú, díbirt nó eiseachadadh (Airteagal 19 den Chairt) agus an ceart leigheas éifeachtach a fháil (Airteagal 47 den Chairt), agus ní mór an Rialachán seo a chur i bhfeidhm i gcomhréir leis na cearta agus na prionsabail sin.
- (23) Is gá meastóireacht a dhéanamh go tráthrialta chun faireachán éifeachtach ar chur i bhfeidhm an Rialacháin seo a áirithiú. Ba cheart tuilleadh meastóireachta a dhéanamh freisin ar na coinníollacha a bhaineann le rochtain ar na sonraí arna stóráil sa chóras a thabhairt do lucht forghníomhaithe an dlí agus do thríú tíortha, agus ar na coinníollacha a bhaineann le coimeád na sonraí ar feadh tréimhsí éagsúla, chun measúnú a dhéanamh féachaint an féidir leis an gcóras cur ar bhealach éifeachtach leis an gcomhrac i gcoinne cionta sceimhlitheoireachta agus cionta coiriúla tromchúiseacha eile agus más féidir, conas is féidir sin a dhéanamh. I bhfianaise an méid mhóir sonraí pearsanta atá sa Chóras Isteach/Amach agus i bhfianaise an ghá atá ann saol príobháideach na ndaoine aonair a bhfuil a sonraí pearsanta á bpróiseáil sa Chóras Isteach/Amach a lánurramú, ba cheart an mheastóireacht sin a dhéanamh dhá bhliain

²¹ IO L 281, 23.11.1995, lch. 31.

²² IO L 8, 12.1.2001, lch. 1.

tar éis thús na n-oibríochtaí agus ba cheart a chur san áireamh inti torthaí chur chun feidhme an Chórais Faisnéise Víosaí.

- (24) Ba cheart do na Ballstáit rialacha a leagan síos maidir leis na pionóis is infheidhme i leith sáruithe ar fhorálacha an Rialacháin seo agus a áirithiú go gcuirfear chun feidhme iad.
- (25) Chun a áirithiú go mbeidh coinníollacha cur chun feidhme an Rialacháin seo aonfhoirmeach, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún²³.
- (26) Ní féidir leis na Ballstáit amháin Córas coiteann Isteach/Amach a bhunú ar leibhéal an limistéir gan rialuithe a chur ar bun ag teorainneacha inmheánacha ná ní féidir leo oibleagáidí, coinníollacha agus nósanna imeachta coiteanna a chruthú maidir le húsáid sonraí go leordhóthanach agus is fearr, dá bhrí sin, de bharr fhairsinge agus thionchar an ghnímh, a bhainfear é sin amach ar leibhéal an Aontais i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta mar a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach é. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, mar atá leagtha amach san Airteagal sin é, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.
- (27) I gcomhréir le hAirteagal 1 agus le hAirteagal 2 de Phrótocal (Uimh. 22) maidir le seasamh na Danmhairge, atá i gceangal leis an gConradh ar an Aontas Eorpach agus leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, níl an Danmhairg rannpháirteach i nglacadh an Rialacháin seo agus níl sí faoi cheangal aige ná faoi réir a chur i bhfeidhm. Ós rud é go gcuireann an Rialachán seo le *acquis* Schengen, cinnfidh an Danmhairg, i gcomhréir le hAirteagal 4 den Phrótocal sin, laistigh de thréimhse sé mhí tar éis don Chomhairle cinneadh a dhéanamh ar an Rialachán seo, an gcuirfidh sí chun feidhme ina dlí náisiúnta é.
- (28) Is é atá sa Rialachán seo forbairt ar fhorálacha *acquis* Schengen nach nglacann an Ríocht Aontaithe páirt iontu, i gcomhréir le Cinneadh 2000/365/CE ón gComhairle an 29 Bealtaine 2000 maidir leis an iarraidh ó Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann páirt a ghlacadh i roinnt forálacha de *acquis* Schengen²⁴; dá bhrí sin, níl an Ríocht Aontaithe rannpháirteach i nglacadh an Rialacháin seo agus níl sí faoi cheangal aige ná faoi réir a chur i bhfeidhm.
- (29) Is é atá sa Rialachán seo fobairt ar fhorálacha *acquis* Schengen nach nglacann Éire páirt iontu, i gcomhréir le Cinneadh 2002/192/CE ón gComhairle an 28 Feabhra 2002 maidir leis an iarraidh ó Éirinn páirt a ghlacadh i roinnt forálacha de *acquis* Schengen²⁵; dá bhrí sin, níl Éire rannpháirteach i nglacadh an Rialacháin seo agus níl sí faoi cheangal aige ná faoi réir a chur i bhfeidhm.
- (30) Maidir leis an Íoslainn agus an Iorua, is é atá sa Rialachán seo forbairt ar fhorálacha *acquis* Schengen de réir bhrí an Chomhaontaithe a tugadh i gcrích idir Comhairle an Aontais

²³ IO L 55, 28.2.2011, lch. 13.

²⁴ IO L 131, 1.6.2000, lch. 43.

²⁵ IO L 64, 7.3.2002, lch. 20.

Eorpaigh agus Poblacht na hÍoslainne agus Ríocht na hIorua maidir le comhlachas an dá Stát sin le *acquis* Schengen a chur chun feidhme, a chur i bhfeidhm agus a fhorbairt²⁶, ar forálacha iad a thagann faoin réimse dá dtagraítear i bpointe A d’Airteagal 1 de Chinneadh 1999/437/CE ón gComhairle an 17 Bealtaine 1999 maidir le socruithe áirithe i dtaca le cur i bhfeidhm an Chomhaontaithe sin²⁷.

- (31) Maidir leis an Eilvéis, is é atá sa Rialachán seo fobairt ar fhorálacha *acquis* Schengen de réir bhrí an Chomhaontaithe a tugadh i gcrích idir an tAontas Eorpach, an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le comhlachas Chónaidhm na hEilvéise le *acquis* Schengen a chur chun feidhme, a chur i bhfeidhm, agus a fhorbairt²⁸, ar forálacha iad a thagann faoin réimse dá dtagraítear i bpointe A d’Airteagal 1 de Chinneadh 1999/437/CE ón gComhairle an 17 Bealtaine 1999 arna léamh in éineacht le hAirteagal 3 de Chinneadh 2008/146/CE ón gComhairle²⁹.
- (32) Maidir le Lichtinstéin, is é atá sa Rialachán seo forbairt ar fhorálacha *acquis* Schengen dá bhforáiltear sa Phrótacal idir an tAontas Eorpach, an Comhphobal Eorpach, Cónaidhm na hEilvéise agus Prionsacht Lichtinstéin maidir le haontachas Phrionsacht Lichtinstéin leis an gComhaontú idir an tAontas Eorpach, an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le comhlachas Chónaidhm na hEilvéise le *acquis* Schengen a chur chun feidhme, a chur i bhfeidhm agus a fhorbairt³⁰, ar forálacha iad a thagann faoin réimse dá dtagraítear i bpointe A d’Airteagal 1 de Chinneadh 1999/437/CE ón gComhairle an 17 Bealtaine 1999, arna léamh in éineacht le hAirteagal 3 de Chinneadh 2011/350/AE ón gComhairle³¹.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL 1

Forálacha ginearálta

Airteagal 1

Ábhar

Bunaítear leis seo córas dá ngairtear an ‘Córas Isteach/Amach’ chun faisnéis a thaifeadadh agus a stóráil faoin am agus faoin áit a dtagann náisiúnaigh tríú tíortha isteach agus a bhfágann siad, ar náisiúnaigh iad atá ag trasnú theorainneacha seachtracha na mBallstát agus a dtugtar cead dóibh fanacht ar feadh gearrthréimhse i gcríoch na mBallstát, chun fad a bhfanachta a ríomh agus chun foláirimh a thabhairt do Bhallstáit nuair a théann tréimhsí údaraithe fanachta in éag.

²⁶ IO L 176, 10.7.1999, lch. 36.

²⁷ IO L 176, 10.7.1999, lch. 31.

²⁸ IO L 53, 27.2.2008, lch. 52.

²⁹ IO L 53, 27.2.2008, lch. 1.

³⁰ IO L 160, 18.6.2011, lch. 21.

³¹ IO L 160, 18.6.2011, lch. 19.

Airteagal 2
Bunú an Chórais Isteach/Amach

1. Beidh ag an gCóras Isteach/Amach an struchtúr a chinntear le hAirteagal 6.
2. Beidh de chúram feasta ar an nGníomhaireacht le haghaidh bainistiú oibríochtúil a dhéanamh ar chórais mhórsála faisnéise i limistéar na saoirse, na slándála agus an cheartais (an Gníomhaireacht anseo feasta), forbairt agus bainistiú oibríochtúil an Chórais Isteach/Amach, lena n-áirítear na feidhmiúlachtaí a bhaineann le próiseáil sonraí bithmhéadracha dá dtagraítear in Airteagal 12.

Airteagal 3
Raon feidhme

1. Beidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le haon náisiúnach tríú tír a dtugtar cead dó fanacht ar feadh gearrthréimhse i gcríoch na mBallstát faoi réir seiceálacha ag teorainneacha i gcomhréir le Cód Teorainneacha Schengen nuair atá teorainneacha seachtracha na mBallstát á dtrasnú aige.
2. Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo i gcás ina bhfuil teorainneacha seachtracha á dtrasnú ag daoine mar iad seo a leanas:
 - (a) daoine de theaghlach saoránaigh den Aontas a bhfuil feidhm ag Treoir 2004/38/CE maidir leo agus a bhfuil cárta cónaithe dá dtagraítear sa Treoir sin acu;
 - (b) daoine de theaghlach náisiúnach tríú tíortha a bhfuil an ceart chun saorghluaiseachta acu faoi dhlí an Aontais agus a bhfuil cárta cónaithe dá dtagraítear i dTreoir 2004/38/CE acu;

Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le baill teaghlaigh a luaitear i bpointe (a) agus pointe (b) fiú mura bhfuil siad in éineacht leis an saoránach den Aontas nó leis an náisiúnach tríú tír a bhfuil an ceart chun saorghluaiseachta aige nó ag dul ag bualadh leis an saoránach nó an náisiúnach sin;
 - (c) daoine a bhfuil ceann de na ceadanna cónaithe dá dtagraítear in Airteagal 2(15) de Chód Teorainneacha Schengen acu;
 - (d) náisiúnaigh Andóra, Mhonacó agus San Mairíne.

Airteagal 4
Cuspóir

Beidh de chuspóir ag an gCóras Isteach/Amach bainistiú na dteorainneacha seachtracha agus an comhrac i gcoinne inimirce neamhdhleathaí a fheabhsú, an beartas maidir le bainistíocht chomhtháite teorainneacha a chur chun feidhme, comhar agus comhairliúchán a áirithiú idir údaráis teorann agus údaráis inimirce trí rochtain a thabhairt do Bhallstáit ar an bhfaisnéis faoin am agus faoin áit a dtagann náisiúnaigh tríú tíortha isteach ag na teorainneacha seachtracha agus a bhfágann siad arís agus cinní a bhaineann leis sin a éascú, d'fhonn an méid seo a leanas a dhéanamh:

- seiceálacha ag pointí trasnaithe na dteorainneacha seachtracha a fheabhsú agus inimirce neamhdhleathach a chomhrac;
- fad fhanacht údaraithe na náisiúnach tríú tíortha a gceadaítear dóibh fanacht ar feadh gearrthréimhse a ríomh agus faireachán a dhéanamh ar an ríomh sin;
- rannchuidiú daoine a shainaithint nach gcomhlíonann nó nach gcomhlíonann a thuilleadh na coinníollacha a bhaineann le dul isteach i gcríoch na mBallstát nó fanacht inti;
- cur ar chumas údaráis náisiúnta na mBallstát na daoine sin a fhanann rófhada a shainaithint agus bearta iomchuí a dhéanamh;
- staidreamh a bhailiú maidir le teacht isteach agus imeacht náisiúnach tríú tíortha chun críche anailíse.

Airteagal 5 *Sainmhínithe*

Chun críocha an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (1) ciallaíonn ‘teorainneacha seachtracha’ teorainneacha seachtracha de réir mar a shainmhínítear in Airteagal 2(2) de Chód Teorainneacha Schengen iad;
- (2) ciallaíonn ‘údaráis teorann’ na húdaráis inniúla atá sannta, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, chun seiceálacha a dhéanamh ar dhaoine ag pointí trasnaithe na dteorainneacha seachtracha i gcomhréir le Cód Teorainneacha Schengen;
- (3) ciallaíonn ‘údaráis inimirce’ na húdaráis inniúla atá sannta, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, chun na coinníollacha a scrúdú a bhaineann le tréimhse fanachta náisiúnach tríú tíortha ar chríoch na mBallstát agus chun cinntí a dhéanamh maidir leis an tréimhse sin;
- (4) ciallaíonn ‘údaráis víosaí’ na húdaráis atá freagrach i ngach Ballstát as iarratais ar víosaí a scrúdú agus as cinntí a dhéanamh ina dtaobh nó atá freagrach as cinntí a dhéanamh maidir le víosaí a neamhniú, a chúlghairm nó a shíneadh, lena n-áirítear na húdaráis víosaí láir agus na húdaráis atá freagrach as víosaí a eisiúint ag an teorainn i gcomhréir leis an gCod Víosaí³²;
- (5) ciallaíonn ‘náisiúnach tríú tír’ aon duine nach saoránach den Aontas é de réir bhrí Airteagal 20 den Chonradh, cé is moite de dhaoine a bhfuil cearta chun saorghluaiseachta acu atá coibhéiseach le cearta shaoránaigh an Aontais faoi chomhaontuithe idir an tAontas nó an tAontas agus a Bhallstáit, ar thaobh amháin, agus tríú tíortha, ar an taobh eile;
- (6) ciallaíonn ‘doiciméad taistil’ pas nó a chomhionann de dhoiciméad, a thugann ceart don sealbhóir teorainneacha seachtracha a thrasnú agus dár féidir víosa a ghreamú;

³²

IO L 243, 15.9.2009, lch. 1.

- (7) ciallaíonn ‘fanacht ar feadh gearrthréimhse’ fanacht i gcríoch na mBallstát ar feadh tréimhse nach mó ná 90 lá in aon tréimhse 180 lá;
- (8) ciallaíonn ‘an Bállstát atá freagrach’ an Ballstát a d’iontráil na sonraí sa Chóras Isteach/Amach;
- (9) ciallaíonn ‘fíorú’ an próiseas trína ndéantar comparáid idir thacair sonraí chun bailíocht céannachta a maíodh a bheith ag duine a shuíomh (seiceáil sonra ar shonra);
- (10) ciallaíonn ‘sainaithint’ an próiseas trína gcinntear céannacht duine trí chuardach i mbunachar sonraí os coinne iliomad tacar sonraí (seiceáil sonra ar shonraí);
- (11) ciallaíonn ‘sonraí alfa-uimhriúla’ sonraí a léirítear le litreacha, le digití, le saincharachtair agus le comharthaí spáis agus poncaíochta;
- (12) ciallaíonn ‘sonraí bithmhéadracha’ méarloirg;
- (13) ciallaíonn ‘duine a fhanann rófhada’ náisiúnach tríú tír nach gcomhlíonann, nó nach gcomhlíonann a thuilleadh, na coinníollacha a bhaineann le fanacht ar feadh gearrthréimhse ar chríoch na mBallstát;
- (14) ciallaíonn ‘Gníomhaireacht’ an ghníomhaireacht a bunaíodh le Rialachán (AE) Uimh. 1077/2011³³;
- (15) ciallaíonn ‘Frontex’ an Ghníomhaireacht Eorpach chun Comhar Oibríochtúil a Bhainistiú ag Teorainneacha Seachtracha Bhallstáit an Aontais Eorpaigh a bunaíodh le Rialachán (CE) Uimh. 2007/2004³⁴;
- (16) ciallaíonn ‘údarás maoirseachta’ an t-údarás maoirseachta a bunaíodh i gcomhréir le hAirteagal 28 de Threoir 95/46/CE;
- (17) ciallaíonn ‘bainistiú oibríochtúil’ na cúraimí uile is gá chun feidhmiú córas mórscála TF a choinneáil ar bun, lena n-áirítear freagracht as an mbonneagar cumarsáide a úsáideann na córais sin;
- (18) ciallaíonn ‘forbairt’ na cúraimí uile is gá chun córas mórscála TF a chruthú, lena n-áirítear an bonneagar cumarsáide a úsáideann sé.

Airteagal 6
Ailtireacht theicniúil an Chórais Isteach/Amach

Is é a bheith sa Chóras Isteach/Amach:

- (a) Lárchóras ina mbeidh Láraonad agus Láraonad Cúltaca, a mbeidh ar a chumas feidhmiúlachtaí uile an phríomh-Láraonaid a áirithiú i gcás ina gclisfeadh ar an gcóras;

³³ IO L 286, 1.11.2011, lch. 1.

³⁴ IO L 349, 25.11.2004, lch. 1.

- (b) Córas Náisiúnta ina mbeidh na crua-earraí, na bogearraí agus an bonneagar cumarsáide náisiúnta is gá chun feistí úsáideoirí deiridh na n-údarás inniúil arna sainmhíniú in Airteagal 7(2) a nascadh leis na Pointí Iontrála Líonra i ngach Ballstát;
- (c) Comhéadan Aonfhoirmeach i ngach Ballstát a bheidh bunaithe ar shonraíochtaí teicniúla coiteanna agus a bheidh comhionann i gcás na mBallstát ar fad;
- (d) na Pointí Iontrála Líonra, ar cuid den Chomhéadan Aonfhoirmeach iad agus arb iad na pointí náisiúnta rochtana lena nasctar Córas Náisiúnta gach Ballstáit leis an Lárchóras; agus
- (e) an Bonneagar Cumarsáide idir an Lárchóras agus na Pointí Iontrála Líonra.

Airteagal 7

Rochtain chun sonraí a iontráil, a leasú, a scriosadh, nó a cheadú

1. I gcomhréir le hAirteagal 4, aon rochtain ar an gCóras Isteach/Amach chun na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 11 agus in Airteagal 12 a iontráil, a leasú, a scriosadh agus a cheadú i gcomhréir leis an Rialachán seo, is ag foireann cuí-údaraithe údarás gach Ballstáit atá inniúil chun na gcríoch a leagtar síos in Airteagail 15 go 22, agus acusan amháin, a bheidh an rochtain sin agus í teoranta chun a mhéid a bheidh na sonraí de dhíth chun na cúraimí a chomhlíonadh de réir na gcríoch sin, agus i gcomhréir leis na cuspóirí atá le baint amach.
2. Ainmneoidh gach Ballstát na húdaráis inniúla, lena n-áirítear údaráis teorann, údaráis víosaí agus údaráis inimirce, a mbeidh rochtain ag a gcomhaltaí foirne cuí-údaraithe ar an gCóras Isteach/Amach chun sonraí a iontráil, a leasú, a scriosadh nó a cheadú. Cuirfidh gach Ballstát liosta de na húdaráis sin chuig an nGníomhaireacht gan mhoill. Sonrófar sa liosta sin cad chuige a bhféadfaidh gach údarás rochtain a bheith aige ar shonraí sa Chóras Isteach/Amach.

Laistigh de thrí mhí tar éis don Chóras Isteach/Amach teacht i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 41, foilseoidh an Gníomhaireacht liosta comhdhlúite in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*. I gcás ina ndéantar leasuithe air, foilseoidh an Gníomhaireacht liosta comhdhlúite atá cothrom le dáta uair sa bhliain.

Airteagal 8

Prionsabail Ghinearálta

1. Gach údarás inniúil a údaraítear rochtain a bheith aige ar an gCóras Isteach/Amach i gcomhréir leis an Rialachán seo, áiríteoidh sé gur gá an Córas Isteach/Amach a úsáid agus go mbeidh an úsáid sin iomchuí agus i gcomhréir le comhlíonadh chúraimí na n-údarás inniúil.
2. Agus an Córas Isteach/Amach á úsáid aige, áiríteoidh gach údarás inniúil nach ndéanfar idirdhealú i gcoinne náisiúnach tríú tíortha bunaithe ar ghnéas, ar bhunadh ciníoch ná eitneach, ar reiligiún ná ar chreideamh, ar mhíchumas, ar aois ná ar chlaonadh gnéis agus go lánurramófar dínit dhaonna agus sláine an duine.

Airteagal 9
Áireamhán uathoibrithe

Áireofar sa Chóras Isteach/Amach sásra uathoibrithe lena léireofar uastréimhse fanachta údaraithe i gcomhréir le hAirteagal 5(1) de Chód Teorainneacha Schengen i gcás gach náisiúnaigh tríú tír arna chlárú sa Chóras Isteach/Amach.

Leis an áireamhán uathoibrithe déanfar an méid seo a leanas:

- (a) cuirfear na húdaráis inniúla agus an náisiúnach tríú tír ar an eolas faoi fhad na tréimhse fanachta údaraithe ar dhul isteach sa chríoch ag an teorainn dó;
- (b) náisiúnaigh tríú tíortha a d'fhan rófhada a shainaithint ar an gcríoch a fhágáil dóibh.

Airteagal 10
Sásra faisnéise

- 1. Áireofar sa Chóras Isteach/Amach sásra lena sainaithneofar go huathoibríoch, go díreach tar éis dháta éagtha na tréimhse fanachta údaraithe, na taifid isteach/amach a bhfuil sonraí maidir leis an gcríoch a fhágáil in easnamh orthu agus sainaithneofar taifid ar sáraíodh a n-ustréimhse fanachta.
- 2. Beidh liosta, arna gcur le chéile ag an gcóras, ina mbeidh na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 11 maidir leis na daoine ar fad a d'fhan rófhada, ar fáil do na húdaráis inniúla náisiúnta ainmnithe.

CAIBIDIL II
Iontráil agus úsáid sonraí ag na húdaráis teorann

Airteagal 11
Sonraí pearsanta do shealbhóirí víosaí

- 1. Murar cláraíodh náisiúnach tríú tír sa Chóras Isteach/Amach roimhe, i gcás ina gcinntear cead isteach a thabhairt do shealbhóir víosa i gcomhréir le Cód Teorainneacha Schengen, cruthóidh an t-údarás teorann comhad aonair an duine trí na sonraí seo a leanas a iontráil sa chóras:
 - (a) sloinne (ainm teaghlaigh), sloinne tráth breithe (sloinne/sloinnthe roimhe sin), céadainm/céadainmeacha (ainm baiste nó ainmneacha baiste); dáta breithe, áit bhreithe, tír bhreithe, náisiúntacht nó náisiúntachtaí agus gnéas;
 - (b) cineál agus uimhir an doiciméid taistil nó na ndoiciméad taistil, an t-údarás a d'eisigh é nó iad agus dáta a eisithe nó a n-eisithe;
 - (c) cód trí litir na tíre eisiúna, agus an dáta a rachaidh bailíocht an doiciméid taistil nó na ndoiciméad taistil in éag;
 - (d) uimhir an ghreamáin víosa, lena n-áirítear cód trí litir an Bhallstáit eisiúna, agus an dáta a rachaidh bailíocht an víosa in éag, más infheidhme;

- (e) tráth a théitear isteach den chéad uair ar bhonn an víosa, líon na n-uaireanta is féidir dul isteach agus fad na tréimhse a údaraítear fanacht de réir mar a léirítear ar an ngreamán víosa;
 - (f) más infheidhme, scéala go bhfuil rochtain ar an gClár do Thaistealaithe Cláraithe tugtha don duine i gcomhréir le Rialachán COM(2013) 97 final, uimhir an aitheantóra uathúil agus stádas na rannpháirtíochta.
2. Gach uair a théann an duine sin isteach i gcríoch na mBallstát cuirfear na sonraí seo a leanas i dtaifead isteach/amach a nascfar le comhad aonair an duine sin trí uimhir thagartha aonair arna cruthú ag an gCóras Isteach/Amach ar chruthú an chomhaid sin dó:
 - (a) dáta agus am an teacht isteach;
 - (b) an Ballstát a dtagann an duine isteach ann, an pointe trasnaithe teorann agus an t-údarás a d'údaraigh an teacht isteach;
 - (c) líon na laethanta a údaraítear don duine fanacht agus dáta lá deireanach na tréimhse fanachta údaraithe.
 3. Ar an gcríoch a fhágáil cuirfear na sonraí seo a leanas sa taifead isteach/amach a nascfar le comhad aonair an duine sin:
 - (a) dáta agus am an imeachta;
 - (b) an Ballstát agus an pointe trasnaithe teorann ag a bhfágann an duine an chríoch.

Airteagal 12

Sonraí pearsanta do náisiúnaigh tríú tíortha atá díolmhaithe ón oibleagáid víosa a bheith acu

1. Murar cláraíodh náisiúnach tríú tír atá díolmhaithe ón oibleagáid víosa a bheith aige sa Chóras Isteach/Amach cheana agus i gcás ina gcinntear cead isteach a thabhairt dó i gcomhréir le Cód Teorainneacha Schengen, cruthóidh an t-údarás teorann comhad aonair agus cuirfear deich méarlorg i gcomhad aonair an duine sin, i dteannta na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 11, cé is moite den fhaisnéis dá dtagraítear i mír 1(d) agus (e) d'Airteagal 11.
2. Beidh páistí faoi 12 bhliain d'aois díolmhaithe ón gceanglas méarloirg a thabhairt ar chúiseanna dlí.
3. Beidh daoine a bhfuil sé dodhéanta go fisiciúil méarlorgú a dhéanamh orthu díolmhaithe ón gceanglas méarloirg a thabhairt ar chúiseanna fórasacha.

I gcás, áfach, nach mbeadh sé dodhéanta ach go sealadach, ceanglófar ar an duine na méarloirg a thabhairt tráth a mbeidh sé ag teacht isteach arís. Beidh na húdaráis teorann i dteideal tuilleadh soiléirithe a iarraidh maidir le bunús an fhátha a bhfuil sé dodhéanta méarloirg a sholáthar.

Áiríteoidh na Ballstáit go bhfuil nósanna imeachta iomchuí ann chun dínit an duine a ráthú i gcás deacrachtaí a bheith acu méarlóirg a fháil.

4. I gcás ina bhfuil an duine lena mbaineann díolmhaithe ón gceanglas méarlóirg a thabhairt ar chúiseanna dlí nó ar chúiseanna fíorasacha de bhun mhír 2 nó mhír 3, breacfar síos don réimse sonraí sin ‘neamhbhainteach’. Ceadóidh an córas idirdhealú a dhéanamh idir na cásanna nach gá méarlóirg a sholáthar ar chúiseanna dlí agus na cásanna nach féidir iad a sholáthar ar chúiseanna fíorasacha.
5. Ar feadh tréimhse trí bliana tar éis don Chóras Isteach/Amach a theacht i bhfeidhm, ní dhéanfar ach na sonraí alfa-uimhriúla dá dtagraítear i mír 1 a thaifeadadh.

Airteagal 13

Nósanna imeachta maidir le sonraí a iontráil ag pointí trasnaithe teorann i gcás inar cláraíodh comhad roimhe

Má cláraíodh comhad roimhe, tabharfaidh an t-údarás teorann, más gá, an réimse sonraí cothrom le dáta, taifeadfaidh sé gach teacht isteach agus gach imeacht i gcomhréir le hAirteagal 11 agus le hAirteagal 12 agus nascfaidh sé an taifead sin le comhad aonair an duine lena mbaineann.

Airteagal 14

Sonraí breise a bheidh le hiontráil sa taifead i gcás údarú fanachta a chúlghairm nó a shíneadh

1. I gcás ina ndéantar cinneadh údarú fanachta a chúlghairm nó an tréimhse fanachta údaráithe a shíneadh, iontrálfaidh an t-údarás inniúil a rinne an cinneadh sin na sonraí seo a leanas sa taifead isteach/amach:
 - (a) an fhaisnéis faoin stádas lena léirítear gur cúlghaireadh an t-údarú fanachta nó gur síníodh an tréimhse fanachta údaráithe;
 - (b) an t-údarás a chúlghair an t-údarú fanachta nó a chuir síneadh leis an tréimhse fanachta údaráithe;
 - (c) an láthair agus an dáta ar cinneadh an t-údarú fanachta a chúlghairm nó síneadh a chur leis an tréimhse fanachta údaráithe;
 - (d) an dáta nua a éagfaidh an t-údarú fanachta.
2. Cuirfear in iúl sa taifead isteach/amach an foras nó na forais a bheidh le cúlghairm an údaráithe fanachta, arb éard a bheidh iontu:
 - (a) na forais ar a bhfuil an duine á dhíbirt;
 - (b) aon chinneadh eile arna dhéanamh ag údaráis inniúla an Bhallstáit, i gcomhréir le reachtaíocht náisiúnta, a fhágann go ndíbrítear an náisiúnach tríú tír nó go bhfágann sé, ar náisiúnach tríú tír é nach gcomhlíonann na coinníollacha a bhaineann le dul isteach i gcríoch na mBallstát nó fanacht inti nó nach bhfuil na coinníollacha sin á gcomhlíonadh aige a thuilleadh.
3. Cuirfear in iúl sa taifead isteach/amach na forais a bheidh le síneadh a chur leis an tréimhse fanachta údaráithe.

4. Nuair a fhágann duine nó nuair a dhíbrítear é ó chríocha na mBallstát de bhun cinnidh dá dtagraítear i mír 2(b), iontrálfaidh an t-údarás inniúil na sonraí, i gcomhréir le hAirteagal 13, a bhaineann leis an teacht isteach sonrach sin sa taifead isteach/amach.

Airteagal 15

Sonraí a úsáid chun críocha fíoraithe ag na teorainneacha seachtracha

1. Beidh rochtain ag údaráis teorann ar an gCóras Isteach/Amach chun na sonraí a cheadú sa mhéid is go bhfuil na sonraí de dhíth chun cúraimí rialaithe teorann a dhéanamh.
2. Chun na gcríoch dá dtagraítear i mír 1, beidh cead ag na húdaráis teorann cuardach a dhéanamh leis na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 11(1)(a) i dteannta na sonraí seo a leanas go léir nó cuid acu:
 - na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 11(1)(b);
 - na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 11(1)(c);
 - uimhir an ghreamáin víosa dá dtagraítear in Airteagal 11(1)(d);
 - na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 11(2)(a);
 - an Ballstát agus an pointe trasnaithe teorann ag a dtagann an duine isteach nó ag a bhfágann sé an chríoch;
 - na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 12.

CAIBIDIL III

Iontráil sonraí agus úsáid an Chórais Isteach/Amach ag údaráis eile

Airteagal 16

An Córas Isteach/Amach a úsáid chun iarratais ar víosaí a scrúdú agus chun cinntí a dhéanamh ina leith

1. Ceadóidh údaráis víosaí an Córais Isteach/Amach chun iarratais ar víosaí a scrúdú agus chun cinntí a bhaineann leis na hiarratais sin a dhéanamh, lena n-áirítear cinntí maidir le tréimhse bhailíochta víosa eisithe a neamhniú, a chúlghairm nó a shíneadh i gcomhréir leis na forálacha ábhartha den Chód Víosaí.
2. Chun na gcríoch dá dtagraítear i mír 1, tabharfar cead don údarás víosaí cuardach a dhéanamh le rogha amháin nó níos mó de na sonraí seo a leanas:
 - (a) na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 11(1)(a), (b) agus (c);
 - (b) uimhir an ghreamáin víosa, lena n-áirítear cód trí litir an Bhallstáit eisiúna dá dtagraítear in Airteagal 11(1)(d);
 - (c) na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 12.

3. Má léirítear leis an gcuardach arna dhéanamh leis na sonraí atá liostaithe i mír 2 go bhfuil sonraí maidir leis an náisiúnach tríú tír taifeadta sa Chóras Isteach/Amach, tabharfar rochtain do na húdaráis víosaí ar na sonraí i gcomhad aonair an duine sin agus ar na taifid isteach/amach atá nasctha leis an gcomhad, d'fhonn iad a cheadú, chun na gcríoch dá dtagraítear i mír 1 amháin.

Airteagal 17

An Córas Isteach/Amach a úsáid chun iarratais ar rochtain ar an gClár do Thaistealaithe Cláraithe (RTP) a scrúdú

1. Ceadóidh na húdaráis inniúla dá dtagraítear in Airteagal 4 de Rialachán COM(2013) 97 final an Córas Isteach/Amach chun iarratais ar rochtain ar an RTP a scrúdú agus chun cinntí a bhaineann leis na hiarratais sin a dhéanamh, lena n-áirítear cinntí maidir le tréimhse bhailíochta na rochtana ar an RTP a dhiúltú, a chúlghairm nó a shíneadh i gcomhréir le forálacha ábhartha an Rialacháin sin.
2. Chun na gcríoch dá dtagraítear i mír 1, tabharfar cead don údarás inniúil cuardach a dhéanamh le rogha amháin nó níos mó de na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 11(1)(a), (b) agus (c).
3. Má léirítear leis an gcuardach a dhéantar leis na sonraí atá liostaithe i mír 2 go bhfuil sonraí maidir leis an náisiúnach tríú tír taifeadta sa Chóras Isteach/Amach, tabharfar rochtain don údarás inniúil ar na sonraí i gcomhad aonair an duine sin agus ar na taifid isteach/amach atá nasctha leis an gcomhad, d'fhonn iad a cheadú, chun na gcríoch dá dtagraítear i mír 1 amháin.

Airteagal 18

Rochtain ar shonraí chun críocha fíoraithe laistigh de chríoch na mBallstát

1. Chun céannacht an náisiúnaigh tríú tír a fhíorú agus/nó chun a fhíorú má tá na coinníollacha a bhaineann le dul isteach i gcríoch na mBallstát nó fanacht inti á gcomhlíonadh, beidh cead ag údaráis inniúla na mBallstát cuardach a dhéanamh leis na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 11(1)(a), (b) agus (c), i dteannta leis na méarloirg dá dtagraítear in Airteagal 12.
2. Má léirítear leis an gcuardach a dhéantar leis na sonraí atá liostaithe i mír 1 go bhfuil sonraí maidir leis an náisiúnach tríú tír taifeadta sa Chóras Isteach/Amach, tabharfar rochtain don údarás inniúil ar na sonraí i gcomhad aonair an duine sin agus ar an taifead isteach/amach nó ar na taifid isteach/amach atá nasctha leis an gcomhad, d'fhonn iad a cheadú, chun na gcríoch dá dtagraítear i mír 1 amháin.

Airteagal 19

Rochtain ar shonraí chun críocha sainaitheanta

1. Chun críocha aon duine a shainaithint nach gcomhlíonann nó nach gcomhlíonann a thuilleadh na coinníollacha a bhaineann le dul isteach, le fanacht nó le cónaí i gcríoch na mBallstát, agus chun na críche sin amháin, beidh cead cuardach a dhéanamh le méarloirg an duine sin ag na húdaráis atá inniúil ar sheiceálacha a dhéanamh ag pointí trasnaithe na dteorainneacha seachtracha i gcomhréir le Cód Teorainneacha Schengen nó laistigh de chríoch na mBallstát maidir le cé acu an bhfuil nó nach bhfuil na coinníollacha a bhaineann le dul isteach, fanacht nó cónaí i gcríoch na mBallstát á gcomhlíonadh.

2. Má léirítear leis an gcuardach a dhéantar leis na sonraí atá liostaithe i mír 1 go bhfuil sonraí maidir leis an duine taifeadta sa Chóras Isteach/Amach, tabharfar rochtain don údarás inniúil ar na sonraí i gcomhad aonair an duine sin agus ar na taifid isteach/amach atá nasctha leis an gcomhad, d'fhonn iad a cheadú, chun na gcríoch dá dtagraítear i mír 1 amháin.

CAIBIDIL IV

Sonraí a choinneáil agus a leasú

Airteagal 20

Tréimhse choinneála i gcomhair sonraí a stóráil

1. Déanfar gach taifead isteach/amach a stóráil ar feadh 181 lá ar a mhéad.
2. Déanfar gach comhad aonair mar aon leis an taifead isteach/amach nó na taifid isteach/amach atá nasctha leis an gcomhad a stóráil sa Chóras Isteach/Amach ar feadh 91 lá ar a mhéad tar éis an taifead amach deireanach a dhéanamh, mura ndéantar aon taifead isteach laistigh de 90 lá ón taifead amach deireanach.
3. De mhaolú ar mhír 1, mura ndéantar aon taifead amach tar éis don tréimhse fanachta údaráithe dul in éag, déanfar na sonraí a stóráil ar feadh cúig bliana ar a mhéad tar éis lá deireanach na tréimhse fanachta údaráithe.

Airteagal 21

Sonraí a leasú

1. Beidh de cheart ag údaráis inniúla na mBallstát arna n-ainmniú i gcomhréir le hAirteagal 7 sonraí a iontráladh sa Chóras Isteach/Amach a leasú, trí na sonraí sin a cheartú nó a scriosadh i gcomhréir leis an Rialachán seo.
2. Déanfar an fhaisnéis faoi dhaoine dá dtagraítear in Airteagal 10(2) a scriosadh gan mhoill i gcás ina soláthraíonn an náisiúnach tríú tír fianaise, i gcomhréir le dlí náisiúnta an Bhallstáit atá freagrach, nach raibh de rogha aige nó aici an tréimhse fanachta údaráithe a shárú de dheasca teagmhais thromchúisigh narbh fhéidir a thuair, go bhfuair sé ceart dlíthiúil fanacht nó i gcás earráidí. Beidh rochtain ag an náisiúnach tríú tír ar leigheas breithiúnach éifeachtach lena áirithiú go ndéanfar na sonraí a leasú.

Airteagal 22

Luathscriosadh sonraí

Más rud é, sula rachaidh an tréimhse dá dtagraítear in Airteagal 20 in éag, go mbeidh náisiúntacht Ballstáit bronnta ar náisiúnach tríú tír, nó go mbeidh sé faoi réir mhaolú Airteagal 3(2), déanfaidh an Ballstát a bhfuil a náisiúntacht bronnta ar an náisiúnach tríú tír nó an Ballstát a d'eisigh an cárta cónaithe an comhad aonair agus na taifid atá nasctha leis i gcomhréir le hAirteagal 11 agus le hAirteagal 12 a scriosadh ón gCóras Isteach/Amach gan mhoill. Beidh rochtain ag an náisiúnach tríú tír ar leigheas breithiúnach éifeachtach lena áirithiú go ndéanfar na sonraí a scriosadh.

CAIBIDIL V

Forbairt, Oibríocht agus Freagrachtaí

Airteagal 23
Glacadh beart cur chun feidhme ag an gCoimisiún roimh fhorbairt

Glacfaidh an Coimisiún na bearta thíos is gá d'fhorbairt agus do chur chun feidhme teicniúil an Lárchórais, na gComhéadan Aonfhoirmeach agus an Bhonneagair Chumarsáide, lena n-áirítear sonraíochtaí maidir leis an méid seo a leanas:

- (a) gléineacht agus úsáid méarlorg chun fíorú bithmhéadrach a dhéanamh sa Chóras Isteach/Amach;
- (b) dearadh ailtireacht fhisiciúil an chórais lena n-áirítear a bhonneagar cumarsáide;
- (c) iontráil na sonraí i gcomhréir le hAirteagal 11 agus 12;
- (d) rochtain ar na sonraí i gcomhréir le hAirteagail 15 go 19;
- (e) coinneáil, leasú, scríosadh agus luathscríosadh sonraí i gcomhréir le hAirteagal 21 agus Airteagal 22;
- (f) coinneáil na dtaifead agus rochtain orthu i gcomhréir le hAirteagal 30;
- (g) ceanglais feidhmíochta.

Glacfar na gníomhartha cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 42.

Saineoidh an Ghníomhaireacht na sonraíochtaí teicniúla agus éabhlóid na sonraíochtaí sin i ndáil leis an Láraonad, an Láraonad Cúltaca, na Comhéadain Aonfhoirmeacha, agus an Bonneagar Cumarsáide, tar éis tuairim fhabhrach a fháil ón gCoimisiún.

Airteagal 24
Forbairt agus bainistiú oibríochtúil

1. Beidh an Ghníomhaireacht freagrach as an Láraonad, an Láraonad Cúltaca, na Comhéadain Aonfhoirmeacha lena n-áirítear na Pointí Iontrála Líonra, agus an Bonneagar Cumarsáide a fhorbairt.

Déanfaidh an Ghníomhaireacht an Láraonad, an Láraonad Cúltaca, na Comhéadain Aonfhoirmeacha agus an Bonneagar Cumarsáide a fhorbairt agus a chur chun feidhme a luaithe agus is féidir tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo agus tar éis don Choimisiún na bearta dá bhforáiltear in Airteagal 23(1) a ghlacadh.

Is éard a bheidh i gceist leis an bhforbairt mionsaothrú agus cur chun feidhme na sonraíochtaí teicniúla, tástáil agus comhordú foriomlán an tionscadail.

2. Beidh an Ghníomhaireacht freagrach as bainistiú oibríochtúil an Láraonaid, an Láraonaid Chúltaca agus na gComhéadan Aonfhoirmeach. Áiritheoidh sí, i gcomhar leis na Ballstáit, go n-úsáidfear an teicneolaíocht is fearr a bheidh ar fáil, faoi réir anailíse costais is tairbhe.

Beidh an Ghníomhaireacht freagrach freisin as bainistiú oibríochtúil an Bhonneagair Chumarsáide idir an Lárchóras agus na Pointí Iontrála Lónra.

Is éard a bheidh i mbainistiú oibríochtúil an Chórais Isteach/Amach na cúraimí go léir a theastaíonn chun an Córas Isteach/Amach a choinneáil ar bun 24 uair an chloig in aghaidh an lae, seacht lá sa tseachtain i gcomhréir leis an Rialachán seo, go háirithe an obair chothabhála agus na forbairtí teicniúla is gá lena áirithiú go mbeidh an córas ag feidhmiú ar leibhéal sásúil ó thaobh na cáilíochta oibríochtúla de, go háirithe maidir leis an méid ama a bheidh de dhíth chun an bunachar sonraí láir a iniúchadh de réir pointí trasnaithe teorann, ar tréimhse ama é ba cheart a bheith chomh gearr agus is féidir.

3. Gan dochar d'Airteagal 17 de Rialacháin Foirne Oifigigh an Aontais Eorpaigh, cuirfidh an Ghníomhaireacht rialacha iomchuí rúndachta gairmiúla nó oibleagáidí comhionanna rúndachta eile i bhfeidhm maidir lena chomhaltaí foirne ar fad ar gá dóibh oibriú le sonraí an Chórais Isteach/Amach. Beidh feidhm ag an oibleagáid sin chomh maith tar éis do na comhaltaí foirne sin imeacht ón oifig nó scor den fhostaíocht nó tar éis fhoirceannadh a ngníomhaíochtaí.

Airteagal 25 *Freagrachtaí náisiúnta*

1. Beidh gach Ballstát freagrach as an méid seo a leanas:
 - (a) forbairt an Chórais Náisiúnta agus é sin a nascadh leis an gCóras Isteach/Amach;
 - (b) a Chóras Náisiúnta féin a eagrú, a bhainistiú, a oibriú agus a chothabháil; agus
 - (c) bainistiú agus socruithe a dhéanamh chun go mbeidh rochtain ag comhaltaí foirne cuí-údaraithe na n-údarás inniúil náisiúnta ar an gCóras Isteach/Amach i gcomhréir leis an Rialachán seo agus liosta den fhoireann sin, maille lena bpróifílí, a chruthú agus a thabhairt cothrom le dáta go rialta;
2. Déanfaidh gach Ballstát údarás náisiúnta a ainmniú, a thabharfaidh rochtain ar an gCóras Isteach/Amach do na húdaráis inniúla dá dtagraítear in Airteagal 7, agus ceanglóidh gach Ballstát an t-údarás náisiúnta sin den Phointe Iontrála Lónra.
3. Urramóidh gach Ballstát nósanna imeachta uathoibrithe maidir le sonraí a phróiseáil.
4. Sula dtabharfar údarás dóibh na sonraí atá stóráilte sa Chóras Isteach/Amach a phróiseáil, cuirfear oiliúint iomchuí faoi shlándáil sonraí agus faoi rialacha cosanta sonraí ar fhoireann na n-údarás a mbeidh sé de cheart acu rochtain a fháil ar an gCóras.
5. Is as buiséad an Aontais a íocfar na costais arna dtabhú ag an gCóras Náisiúnta agus na costais a bhaineann le hóstáil an Chomhéadain Náisiúnta.

Airteagal 26 *Freagracht as úsáid na sonraí*

1. Áiritheoidh gach Ballstát go bpróiseálfar na sonraí arna dtaifeadadh sa Chóras Isteach/Amach go dleathach, agus go háirithe gurb í an fhoireann chuí-údaraithe amháin a mbeidh rochtain

aici ar na sonraí sin chun a gcúraimí a chomhlíonadh i gcomhréir le hAirteagail 15 go 19 den Rialachán seo. Áiritheoidh an Ballstát atá freagrach, go háirithe:

- (a) go mbaileofar na sonraí go dleathach;
 - (b) go gclárófar na sonraí go dleathach sa Chóras Isteach/Amach;
 - (c) go mbeidh na sonraí cruinn agus cothrom le dáta nuair a tharchuirfear chuig an gCóras Isteach/Amach iad.
2. Áiritheoidh an Ghníomhaireacht go ndéanfar an Córas Isteach/Amach a oibriú i gcomhréir leis an Rialachán seo agus i gcomhréir leis na gníomhartha cur chun feidhme dá dtagraítear in Airteagal 23. Déanfaidh an Ghníomhaireacht, go háirithe, an méid seo a leanas:
- (a) déanfaidh sí na bearta is gá chun slándáil an Lárchórais agus an bhonneagair chumarsáide idir an Lárchóras agus na Pointí Iontrála Lónra a áirithiú, gan dochar do fhreagrachtaí gach Ballstáit;
 - (b) áiritheoidh sí nach mbeidh rochtain ach ag comhaltaí foirne cuí-údaraithe ar na sonraí arna bpróiseáil sa Chóras Isteach/Amach chun cúraimí na Gníomhaireachta a chomhlíonadh i gcomhréir leis an Rialachán seo.
3. Cuirfidh an Ghníomhaireacht Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún ar an eolas faoi na bearta a dhéanfaidh sé de bhun mhír 2 chun tús a chur le hoibríochtaí an Chórais Isteach/Amach.

Airteagal 27

Sonraí a chur in iúl do thríú tíortha, d'eagraíochtaí idirnáisiúnta agus do pháirtithe príobháideacha

- 1. Ní dhéanfar sonraí arna stóráil sa Chóras Isteach/Amach a aistriú chuig tríú tír, chuig eagraíocht idirnáisiúnta, ná chuig aon pháirtí príobháideach ná ní chuirfear na sonraí sin ar fáil dóibh.
- 2. De mhaolú ar mhír 1, féadfar na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 11(1)(a), (b) agus (c) agus in Airteagal 12 (1) a aistriú chuig tríú tír nó chuig eagraíocht idirnáisiúnta atá liostaithe san Iarscríbhinn, nó na sonraí sin a chur ar fáil dóibh, más gá é sin a dhéanamh i gcásanna aonair chun céannacht náisiúnach tríú tíortha a chruthú, lena n-áirítear chun náisiúnaigh a chur ar ais, ar an gcuntar go sásaítear na coinníollacha seo a leanas:
 - (a) go mbeidh cinneadh glactha ag an gCoimisiún maidir le cosaint leordhóthanach sonraí pearsanta sa tríú tír sin i gcomhréir le hAirteagal 25(6) de Threoir 95/46/CE, nó go mbeidh comhaontú um athghlacadh isteach i bhfeidhm idir an Comhphobal agus an tríú tír sin, nó go mbeidh feidhm ag Airteagal 26(1)(d) de Threoir 95/46CE;
 - (b) go gcomhaontóidh an tríú tír nó an eagraíocht idirnáisiúnta gan na sonraí a úsáid ach amháin chun na críche ar chuici a tugadh iad;
 - (c) go n-aistreofar na sonraí, nó go gcuirfear ar fáil iad, i gcomhréir leis na forálacha ábhartha de dhlí an Aontais, go háirithe comhaontuithe um athghlacadh isteach, agus leis na forálacha de

dhlí náisiúnta an Bhallstáit a mbeidh na sonraí aistrithe nó curtha ar fáil aige, lena n-áirítear na forálacha dlí is ábhartha do shlándáil sonraí agus do chosaint sonraí; agus

- (d) go mbeidh a thoiliú tugtha ag an mBallstát a d'iontráil na sonraí sa Chóras Isteach/Amach.
- 3. Ní dhéanfaidh aistrithe sonraí pearsanta chuig tríú tíortha nó chuig eagraíochtaí idirnáisiúnta de bhun mhír 2 dochar do chearta dídeanaithe ná daoine a iarrann cosaint idirnáisiúnta, go háirithe maidir le *non-refoulement*.

Airteagal 28 *Slándáil sonraí*

- 1. Áiritheoidh an Ballstát atá freagrach slándáil na sonraí sula gcuirfear chuig an bPointe Iontrála Líonra iad agus fad a bheifear á gcur chuig an bPointe Iontrála Líonra. Áiritheoidh gach Ballstát slándáil na sonraí a fhaigheann sé ón gCóras Isteach/Amach.
- 2. Glacfaidh gach Ballstát, i ndáil lena Chóras Náisiúnta féin, na bearta is gá, lena n-áirítear plean slándála, chun:
 - (a) sonraí a chosaint go fisiciúil, lena n-áirítear trí phleananna teagmhasacha a dhéanamh chun bonneagar criticiúil a chosaint;
 - (b) rochtain a dhiúltú do dhaoine neamhúdairithe ar shuiteálacha náisiúnta ina ndéanann an Ballstát oibríochtaí i gcomhréir le cuspóirí an Chórais Isteach/Amach (seiceálacha ag an mbealach isteach chuig an tsuiteáil);
 - (c) cosc a chur ar léamh, ar chóipeáil, ar mhodhnú nó ar bhaint neamhúdairithe na meán sonraí (meáin sonraí a rialú);
 - (d) iontráil neamhúdairithe sonraí agus iniúchadh, modhnú nó scriosadh neamhúdairithe sonraí pearsanta stóráilte a chosc (stóráil a rialú);
 - (e) cosc a chur ar phróiseáil neamhúdairithe sonraí sa Chóras Isteach/Amach agus ar aon sonraí a próiseáladh sa Chóras Isteach/Amach a mhodhnú nó a scriosadh gan údarú (iontráil sonraí a rialú);
 - (f) a áirithiú nach mbeidh rochtain ag na daoine a bhfuil údarú rochtana acu ar an gCóras Isteach/Amach ach ar na sonraí atá cumhdaithe faoina n-údarú rochtana, trí mheán aitheantas úsáideora indibhidiúil agus modhanna rochtana rúnda amháin (rochtain ar shonraí a rialú);
 - (g) a áirithiú go gcruthóidh na húdaráis uile a mbeidh ceart rochtana ar an gCóras Isteach/Amach acu próifílí lena dtabharfar tuairisc ar fheidhmeanna agus ar fhreagrachtaí na ndaoine a bheidh údairithe sonraí a iontráil, a leasú, a scriosadh, a cheadú agus a chuardach, agus go gcuirfear na próifílí sin ar fáil do na húdaráis mhaoirseachta náisiúnta gan mhoill arna iarraidh sin dóibh (próifílí pearsanra);
 - (h) a áirithiú gur féidir a fhíorú agus a fháil amach cé na comhlachtaí ar féidir sonraí pearsanta a tharchur chucu trí threalamh cumarsáide sonraí a úsáid (cumarsáid a rialú);

- (i) a áirithiú gur féidir a fhíorú agus a fháil amach cé na sonraí a próiseáladh sa Chóras Isteach/Amach, cá huair a próiseáladh iad, cé a phróiseáil iad agus cad chuige ar próiseáladh iad (taifeadadh sonraí a rialú);
 - (j) cosc a chur ar léamh, ar chóipeáil, ar mhodhnú nó ar scriosadh neamhúdaráithe sonraí pearsanta le linn sonraí pearsanta a tharchur chuig an gCóras Isteach/Amach nó ón gCóras Isteach/Amach nó le linn iompar meán sonraí, go háirithe trí theicnící criptithe iomchuí (iompar a rialú);
 - (k) faireachán a dhéanamh ar éifeachtacht na mbeart slándála dá dtagraítear sa mhír seo agus na bearta eagrúcháin is gá a dhéanamh maidir le faireachán inmheánach chun comhréireacht leis an Rialachán seo a áirithiú (féin-iniúcháireacht).
3. Déanfaidh an Ghníomhaireacht na bearta is gá chun na cuspóirí atá leagtha amach i mír 2 a bhaint amach maidir le hoibriú an Chórais Isteach/Amach, lena n-áirítear plean slándála a ghlacadh.

Airteagal 29 *Dlíteanas*

- 1. Aon duine, nó aon Bhallstát, ar bhain damáiste dó mar thoradh ar oibríocht phróiseála neamhdhleathach nó mar thoradh ar aon ghníomh nach bhfuil ag luí leis an Rialachán seo, beidh sé i dteideal cúiteamh a fháil ón mBallstát atá freagrach as an damáiste a bhain dó. Déanfar an Stát sin a dhíolmhú óna dhliteanas, go hiomlán nó go páirteach, má chruthaíonn sé nach bhfuil sé freagrach as an imeacht ba chúis leis an damáiste.
- 2. Má dhéanann Ballstát aon fhaillí i gcomhlíonadh a chuid oibleagáidí faoin Rialachán seo a bheidh ina cúis damáiste don Chóras Isteach/Amach, beidh an Ballstát sin faoi dhliteanas i leith an damáiste sin, mura rud é agus a mhéid nach ndearna an Ghníomhaireacht nó Ballstát eile atá rannpháirteach sa Chóras Isteach/Amach bearta réasúnta chun cosc a chur ar an damáiste tarlú nó chun a thionchar a íoslaghdú.
- 3. Beidh éilimh ar chúiteamh in éadan Ballstáit as an damáiste dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2 faoi rialú ag forálacha dhlí náisiúnta an Bhallstáit atá ina chosantóir.

Airteagal 30 *Taifid a choinneáil*

- 1. Coinneoidh gach Ballstát mar aon leis an nGníomhaireacht taifid de na hoibríochtaí próiseála sonraí go léir laistigh den Chóras Isteach/Amach. Léireofar sna taifid sin an cuspóir atá leis an rochtain dá dtagraítear in Airteagal 7, an dáta agus an t-am, an cineál sonraí a tarchuireadh dá dtagraítear in Airteagail 11 go 14, an cineál sonraí a úsáideadh i gcomhair iniúchta dá dtagraítear in Airteagail 15 go 19 agus ainm an údaráis a d'iontráil nó a d'aisghabh na sonraí. Chomh maith leis sin, coinneoidh gach Ballstát taifid de na comhaltaí foirne atá cuí-údaráithe sonraí a iontráil nó aisghabháil.
- 2. Ní fhéadfar na taifid sin a úsáid ach chun faireachán cosanta sonraí a dhéanamh ar inghlacthacht phróiseáil na sonraí agus chun slándáil sonraí a áirithiú. Úsáidfear bearta iomchuí chun na taifid a chosaint in éadan rochtana neamhúdaráithe agus scriosfar na taifid sin

bliain tar éis don tréimhse choinneála dá dtagraítear in Airteagal 20 a dhul in éag, mura mbeidh gá leo i gcomhair nósanna imeachta faireacháin arna dtosú cheana.

Airteagal 31 *Féinfhaireachán*

Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh gach údarás a bheidh i dteideal rochtain a bheith aige ar shonraí an Chórais Isteach/Amach na bearta is gá chun an Rialachán seo a chomhlíonadh agus go gcomhoibreoidh siad, i gcás inar gá, leis an údarás maoirseachta.

Airteagal 32 *Pionóis*

Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá lena áirithiú go bhféadfar pionóis, a bheidh éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach, a ghearradh as aon mhí-úsáid a bhaint as sonraí a iontráladh sa Chóras Isteach/Amach, lena n-áirítear pionóis riaracháin agus/nó pionóis choiriúla i gcomhréir leis an dlí náisiúnta.

CAIBIDIL VI **Cearta agus maoirseacht maidir le cosaint sonraí**

Airteagal 33 *Ceart chun faisnéise*

1. Cuirfidh an Ballstát atá freagrach daoine a dtaifeadtar a sonraí sa Chóras Isteach/Amach ar an eolas faoi na nithe seo a leanas:
 - (a) céannacht an rialaitheora dá dtagraítear in Airteagal 37(4);
 - (b) cuspóirí phróiseáil na sonraí sa Chóras Isteach/Amach;
 - (c) catagóirí fhaighteoirí na sonraí;
 - (d) tréimhse choinneála na sonraí;
 - (e) go bhfuil bailiú na sonraí éigeantach chun coinníollacha iontrála a scrúdú;
 - (f) go bhfuil sé de cheart ag an duine rochtain a fháil ar shonraí a bhaineann leis, agus a iarraidh go gceartófaí sonraí míchruinne a bhaineann leis nó go scriosfaí sonraí a bhaineann leis agus a próiseáladh go neamhdhleathach, lena n-áirítear an ceart faisnéis a fháil maidir leis na nósanna imeachta chun na cearta sin a fheidhmiú agus sonraí teagmhála na n-údarás maoirseachta náisiúnta nó an Mhaoirseora Eorpaigh ar Chosaint Sonraí más infheidhme, a éistfidh éilimh a bhaineann le cosaint sonraí pearsanta.
2. Tabharfar an fhaisnéis dá dtagraítear i mír 1 i scríbhinn.

Airteagal 34

An ceart rochtain a fháil ar shonraí, sonraí a cheartú agus sonraí a scriosadh

1. Gan dochar don oibleagáid faisnéis eile a chur ar fáil i gcomhréir le hAirteagal 12(a) de Threoir 95/46/CE, beidh sé de cheart ag aon duine go gcuirfí scéal chuige faoi sonraí a bhaineann leis agus a bheidh taifeadta sa Chóras Isteach/Amach mar aon le scéal faoin mBallstát a tharchuir an fhaisnéis sin chuig an gCóras. Ní fhéadfaidh ach Ballstát rochtain den sórt sin a thabhairt ar sonraí. Taifeadfaidh gach Ballstát aon iarrataí ar rochtain den sórt sin.
2. Féadfaidh aon duine a iarraidh go gceartófaí sonraí a bhaineann leis atá míchruinn agus go scriosfaí sonraí a taifeadadh go neamhdhleathach. Déanfaidh an Ballstát atá freagrach an ceartú agus an scriosadh gan mhoill, i gcomhréir lena chuid dlíthe, rialachán agus nósanna imeachta.
3. Más chuig Ballstát, seachas an Ballstát atá freagrach, a dhéantar an t-iarratas dá bhforáiltear i mír 2, déanfaidh údaráis an Bhallstáit ar cuireadh an iarraidh isteach chuige teagmháil le húdaráis an Bhallstáit atá freagrach laistigh de 14 lá. Déanfaidh an Ballstát atá freagrach cruinneas na sonraí agus dlíthiúlacht na próiseála orthu sa Chóras Isteach/Amach a sheiceáil laistigh de mhí amháin.
4. I gcás ina bhfuil sonraí a taifeadadh sa Chóras Isteach/Amach míchruinn, nó gur taifeadadh sonraí go neamhdhleathach, ceartóidh nó scriosfaidh an Ballstát atá freagrach na sonraí sin i gcomhréir le hAirteagal 21. Dearbhóidh an Ballstát atá freagrach i scríbhinn gan mhoill don duine lena mbaineann go bhfuil beart déanta aige chun na sonraí a bhaineann leis an duine sin a cheartú nó a scriosadh.
5. Mura n-aontaíonn an Ballstát atá freagrach go bhfuil sonraí a taifeadadh sa Chóras Isteach/Amach míchruinn nó gur taifeadadh go neamhdhleathach iad, míneoidh sé i scríbhinn gan mhoill don duine lena mbaineann cad chuige nach bhfuil sé sásta na sonraí sin a bhaineann leis a cheartú nó a scriosadh.
6. Cuirfidh an Ballstát atá freagrach faisnéis ar fáil freisin don duine lena mbaineann, ag míniú na gcéimeanna is féidir leis a thabhairt mura nglacfaidh sé leis an míniú a tugadh. Áireofar san fhaisnéis sin an chaoi le caingean a thabhairt nó le gearán a dhéanamh os comhair údaráis inniúla nó chúirteanna an Bhallstáit sin, agus aon chúnamh, lena n-áirítear cúnamh ó na húdaráis mhaoirseachta, atá ar fáil i gcomhréir le dlíthe, rialacháin agus nósanna imeachta an Bhallstáit sin.

Airteagal 35

Comhar chun cearta cosanta sonraí a áirithiú

1. Comhoibreoidh na Ballstáit go gníomhach chun na cearta a leagtar síos in Airteagal 34 a fhorghníomhú.
2. I ngach Ballstát, ach é sin a iarraidh air, cuideoidh an t-údarás maoirseachta leis an duine lena mbaineann, agus cuirfidh sé comhairle air, maidir lena cheart sonraí a bhaineann leis i gcomhréir le hAirteagal 28(4) de Threoir 95/46/CE a cheartú nó a scriosadh.
3. Chuige sin, comhoibreoidh údarás maoirseachta an Bhallstáit atá freagrach agus a tharchuir na sonraí le húdaráis mhaoirseachta na mBallstát ar cuireadh an t-iarratas isteach chucu.

Airteagal 36
Leigheasanna

1. I ngach Ballstát, beidh sé de cheart ag aon duine caingean a thabhairt nó gearán a dhéanamh os comhair údaráis inniúla nó chúirteanna an Bhallstáit sin a dhiúltaigh ceart rochtana ar na sonraí a bhaineann leis a duine sin, nó an ceart na sonraí sin a cheartú nó a scriosadh, dá bhforáiltear in Airteagal 35.
2. Beidh cúnamh ar fáil ó na húdaráis mhaoirseachta i gcaitheamh na n-imeachtaí sin.

Airteagal 37
Maoirseacht ag an údarás maoirseachta

1. Déanfaidh an t-údarás maoirseachta faireachán ar dhlíthiúlacht phróiseáil na sonraí pearsanta, dá dtagraítear in Airteagail 11 go 14 agus arna déanamh ag an mBallstát i gceist, lena n-áirítear tarchur na sonraí sin chuig an gCóras Isteach/Amach agus uaidh.
2. Áiritheoidh an t-údarás maoirseachta go ndéanfar iniúchadh ar na hoibríochtaí próiseála sonraí sa Chóras Náisiúnta i gcomhréir le caighdeáin iniúcháireachta idirnáisiúnta ábhartha gach ceithre bliana ar a laghad.
3. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh dóthain acmhainní ag an údarás maoirseachta chun na cúraimí a chuirtear air faoin Rialachán seo a chomhlíonadh.
4. Maidir le próiseáil sonraí pearsanta sa Chóras Isteach/Amach, ainmneoidh gach Ballstát an t-údarás a mheasfar a bheith ina rialaitheoir i gcomhréir le hAirteagal 2(d) de Threoir 95/46/CE agus ar údarás é a mbeidh freagracht láir air as sonraí an Bhallstáit sin a phróiseáil. Cuirfidh gach Ballstát in iúl don Choimisiún cé hé an t-údarás sin.
5. Soláthróidh gach Ballstát aon fhaisnéis a iarrann na húdaráis mhaoirseachta agus, go háirithe, aon fhaisnéis maidir leis na gníomhaíochtaí a rinneadh i gcomhréir le hAirteagal 28, tabharfaidh siad rochtain dóibh ar a dtaifid dá dtagraítear in Airteagal 30 agus ceadóidh siad dóibh rochtain a bheith acu tráth ar bith ar gach áitreabh dá cuid.

Airteagal 38
Maoirseacht ag an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí

1. Seiceálfaidh an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí go ndéanfar gníomhaíochtaí próiseála sonraí pearsanta na Gníomhaireachta i gcomhréir leis an Rialachán seo. Beidh feidhm ag na dualgais agus ag na cumhachtaí dá dtagraítear in Airteagal 46 agus in Airteagal 47 de Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 dá réir.
2. Áiritheoidh an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí go ndéanfar iniúchadh ar ghníomhaíochtaí próiseála sonraí pearsanta na Gníomhaireachta i gcomhréir le caighdeáin iniúcháireachta idirnáisiúnta ábhartha gach ceithre bliana ar a laghad. Seolfar tuarascáil ar an iniúchadh sin chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig an nGníomhaireacht, chuig an gCoimisiún agus chuig na húdaráis mhaoirseachta. Tabharfar deis don Gníomhaireacht barúlacha a nochtadh sula nglacfar an tuarascáil.

3. Soláthróidh an Gníomhaireacht faisnéis a iarrann an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí, tabharfaidh sí rochtain dó ar gach doiciméad agus ar na taifid dá dtagraítear in Airteagal 30 agus ceadóidh sí dó rochtain a bheith aige ar gach áitreabh dá cuid, tráth ar bith.

Airteagal 39

Comhar idir údaráis mhaoirseachta agus an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí

1. Agus iad araon ag feidhmiú laistigh de raon feidhme a n-inniúlachtaí féin, comhoibreoidh na húdaráis mhaoirseachta agus an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí go gníomhach laistigh de chreat a gcuid freagrachtaí, agus áiritheoidh siad go ndéanfar maoirseacht chomhordaithe ar an gCóras Isteach/Amach agus ar na Córais Náisiúnta.
2. Déanfaidh siad, agus iad araon ag feidhmiú laistigh de raon feidhme a n-inniúlachtaí féin, faisnéis ábhartha a mhalartú, cabhróidh siad le chéile chun iniúchtaí agus cigireachtaí a dhéanamh, scrúdóidh siad deacrachtaí maidir le léirmhíniú nó cur i bhfeidhm an Rialacháin seo, déanfaidh siad staidéar ar fhadhbanna a bhaineann le feidhmiú maoirseachta neamhspleáiche nó le feidhmiú chearta an duine lena mbaineann na sonraí, tarraingeoidh siad suas tograí comhchuibhithe i gcomhair comhréiteach ar aon fhadhbanna, agus cuirfidh siadfeasacht faoi chearta cosanta sonraí chun cinn, de réir mar is gá.
3. Chuige sin tiocfaidh na húdaráis mhaoirseachta agus an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí le chéile dhá uair sa bhliain ar a laghad. Is é an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí a íocfaidh costais cruinnithe den sórt sin. Glacfar rialacha nós imeachta ag an gcéad chruinniú. Déanfar modhanna oibre eile a fhorbairt i gcomhpháirtíocht, de réir mar is gá.
4. Cuirfear comhthuarascáil gníomhaíochta chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún agus chuig an nGníomhaireacht gach dara bliain. Sa tuarascáil sin beidh caibidil ó gach Ballstát arna hullmhú ag údarás maoirseachta an Bhallstáit sin.

CAIBIDIL VII

Forálacha críochnaitheacha

Airteagal 40

Úsáid sonraí chun críocha tuairiscithe agus staidrimh

1. Chun críocha tuairiscithe agus staidrimh agus chuige sin amháin, ach gan cead a bheith acu iarratasóirí aonair a aithint, beidh rochtain ag foireann chuí-údaraithe údaráis inniúla na mBallstát, na Gníomhaireachta agus Frontex ar na sonraí seo a leanas, d'fhonn iad a cheadú:
 - (a) faisnéis maidir le stádas;
 - (b) náisiúntacht an náisiúnaigh tríú tír;
 - (c) an Ballstát, dáta agus pointe trasnaithe teorann an dula isteach agus an Ballstát, dáta agus pointe trasnaithe teorann an imeachta;
 - (d) an cineál doiciméid taistil;

- (e) líon na ndaoine a fhanann rófhada dá dtagraítear in Airteagal 10;
- (f) na sonraí a iontráladh i ndáil le tréimhse fanachta a chúlghairm nó a shíneadh;
- (g) an t-údarás a d'eisigh an víosa, más infheidhme;
- (h) líon na ndaoine atá díolmhaithe ón gceanglas méarloirg a thabhairt de bhun Airteagal 12(2) agus (3).

Airteagal 41 *Oibríochtaí a thosú*

1. Cinnfidh an Coimisiún an dáta a thosóidh an Córas Isteach/Amach ag feidhmiú, fad is a bheidh na coinníollacha seo a leanas comhlíonta:
 - (a) beidh na bearta dá dtagraítear in Airteagal 23 glactha;
 - (b) beidh sé dearbhaithe ag an nGníomhaireacht go bhfuil tástáil chuimsitheach ar an gCóras Isteach/Amach tugtha chun críche go ráthúil aici féin i gcomhar leis na Ballstáit; agus
 - (c) beidh na socruithe teicniúla agus dlíthiúla maidir le bailiú agus tarchur na sonraí dá dtagraítear in Airteagail 11 go 14 bailíochtaithe ag na Ballstáit agus fógra tugtha don Choimisiún ina leith.
2. Cuirfidh an Coimisiún torthaí na tástála arna déanamh de bhun mhír 1(b) in iúl do Pharlaimint na hEorpa.
3. Foilseofar an cinneadh ón gCoimisiún dá dtagraítear i mír 1 in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Airteagal 42 *An nós imeachta coiste*

1. Beidh coiste de chúnamh ag an gCoimisiún. Coiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 a bheidh sa choiste sin.
2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

Airteagal 43 *Fógra a thabhairt*

1. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoi na nithe seo a leanas:
 - (a) an t-údarás a mheasfar a bheith ina rialaitheoir dá dtagraítear in Airteagal 37;
 - (b) na socruithe teicniúla agus dlíthiúla riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 41.

2. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Ghníomhaireacht maidir leis na húdaráis inniúla, dá dtagraítear in Airteagal 7, a mbeidh cead acu sonraí a iontráil, a leasú, a scriosadh, a cheadú nó a chuardach.
3. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht fógra don Choimisiún maidir le críoch ráthúil na tástála dá dtagraítear i mír 1(b) d'Airteagal 41.

Cuirfidh an Coimisiún an fhaisnéis a dtugtar fógra fúithi de bhun mhír 1(a) ar fáil do na Ballstáit agus don phobal trí chlár poiblí leictreonach a thabharfar cothrom le dáta go leanúnach.

Airteagal 44 *Grúpa Comhairleach*

Bunóidh an Ghníomhaireacht Grúpa Comhairleach agus soláthróidh sí an saineolas a bhaineann leis an gCóras Isteach/Amach dó, go háirithe i gcomhthéacs ullmhú a chláir oibre bhliantúil agus a tuarascála bliantúla gníomhaíochta.

Airteagal 45 *Oiliúint*

Is í an Ghníomhaireacht a dhéanfaidh na cúraimí a bhaineann le hoiliúint dá dtagraítear in Airteagal 25(4).

Airteagal 46 *Faireachán agus meastóireacht*

1. Áiríteoidh an Ghníomhaireacht go mbeidh nósanna imeachta ann chun faireachán a dhéanamh ar fheidhmiú an Chórais Isteach/Amach de réir cuspóirí a bhaineann le haschur teicniúil, cost-éifeachtúlacht, slándáil agus cáilíocht seirbhíse.
2. Chun críocha na cothabhála teicniúla, beidh rochtain ag an nGníomhaireacht ar an bhfaisnéis is gá maidir leis na hoibríochtaí próiseála sonraí arna ndéanamh sa Chóras Isteach/Amach.
3. Dhá bhliain tar éis don Chóras Isteach/Amach dul i mbun oibríochta agus gach re bliain ina dhiaidh sin, cuirfidh an Ghníomhaireacht tuarascáil ar fheidhmiú teicniúil an Chórais, lena n-áirítear a shlándáil, faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa, na Comhairle, agus an Choimisiún.
4. Dhá bhliain tar éis don Chóras Isteach/Amach dul i mbun oibríochta, agus gach ceithre bliana ina dhiaidh sin, déanfaidh an Coimisiún meastóireacht fhoriomlán ar an gCóras. Cumhdóidh an mheastóireacht fhoriomlán sin scrúdú ar na torthaí a fuarthas de réir na gcuspoirí agus measúnú ar bhailíocht leantach na bunreásúnachta, ar chur i bhfeidhm an Rialacháin seo, ar shlándáil an Chórais Isteach/Amach agus ar aon impleachtaí a d'fhéadfadh a bheith ar oibríochtaí sa todhchaí. Tarchuirfidh an Coimisiún an tuarascáil ar an meastóireacht chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle.
5. Sa chéad mheasúnú scrúdófar go sonrach an chaoi don chóras isteach/amach a bheith ina chuidiú ar an mbealach is fearr sa chomhrac i gcoinne cionta sceimhlitheoireachta agus cionta coiriúla tromchúiseacha eile agus déileálfar le saincheist na rochtana, chun críocha fhorghníomhú an dlí, ar an bhfaisnéis atá stóráilte sa chóras, agus má tá an rochtain sin le tabhairt déileálfar leis na coinníollacha faoina dtabharfaí rochtain den sórt sin, le cé acu an

leasófar nó nach leasófar an tréimhse choinneála sonraí agus cé acu a thabharfar rochtain d'údaráis tríú tíortha nó nach dtabharfar, ag cur oibríocht an Chórais Isteach/Amach agus torthaí chur chun feidhme an Chórais Faisnéise Víosáí san áireamh.

6. Tabharfaidh na Ballstáit an fhaisnéis is gá don Ghníomhaireacht agus don Choimisiún chun na tuarascálacha dá dtagraítear i mír 3 agus i mír 4 a dhréachtú de réir na dtáscairí cainníochtúla atá réamhshainithe ag an gCoimisiún agus/nó ag an nGníomhaireacht.
7. Soláthróidh an Ghníomhaireacht an fhaisnéis is gá don Choimisiún chun na meastóireachtaí foriomlána dá dtagraítear i mír 4 agus i mír 5 a dhéanamh.

Airteagal 47

Teacht i bhfeidhm agus infheidhmeacht

1. Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.
2. Beidh feidhm aige ón dáta dá dtagraítear sa chéad mhír d'Airteagal 41.
3. Beidh feidhm ag Airteagail 23 go 25, 28 agus 41 go 45 ón dáta dá dtagraítear i mír 1.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach sna Ballstáit i gcomhréir leis na Conarthaí.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

*Thar ceann Pharlaimint na hEorpa,
an tUachtarán*

*Thar ceann na Comhairle,
an tUachtarán*

Iarscríbhinn

Liosta de na heagraíochtaí idirnáisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 27(2)

1. Eagraíochtaí de chuid na NA (amhail Oifig Ard-Choimisinéir na Náisiún Aontaithe le haghaidh Dídeanaithe);
2. An Eagraíocht Idirnáisiúnta um Imirce (EII);
3. Coiste Idirnáisiúnta na Croise Deirge.

RÁITEAS AIRGEADAIS REACHTACH LE hAGHAIDH TOGRAÍ

1. LEAGAN AMACH AN TOGRA/TIONSCNAIMH

- 1.1. Teideal an togra/tionscnaimh
- 1.2. Réimsí beartais lena mbaineann i gcreat ABM/ABB
- 1.3. An cineál togra/tionscnaimh
- 1.4. Cuspóirí
- 1.5. Na forais atá leis an togra/tionscnamh
- 1.6. Fad agus tionchar airgeadais
- 1.7. Modhanna bainistíochta atá beartaithe

2. BEARTA BAINISTÍOCHTA

- 2.1. Rialacha faireacháin agus tuairiscithe
- 2.2. Córas bainistíochta agus rialaithe
- 2.3. Bearta chun calaois agus neamhrialtachtaí a chosc

3. AN TIONCHAR AIRGEADAIS A MHEASTAR A BHEIDH AG AN TOGRA/TIONSCNAMH

- 3.1. Ceannteidil an chreata airgeadais ilbhliantúil agus na línte buiséid ar a n-imrítear tionchar
- 3.2. An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar chaiteachas
 - 3.2.1. *Achoimre ar an tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar chaiteachas*
 - 3.2.2. *An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí*
 - 3.2.3. *An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar leithreasuithe de chineál riaracháin*
 - 3.2.4. *Comhoiriúnacht don chreat airgeadais ilbhliantúil reatha*
 - 3.2.5. *Ranníocaíochtaí ó thríú páirtithe*
- 3.3. An tionchar a mheastar a bheidh ar ioncam

RÁITEAS AIRGEADAIS REACHTACH LE hAGHAIDH TOGRAÍ

1. LEAGAN AMACH AN TOGRA/TIONSCNAIMH

1.1. Teideal an togra/tionscnaimh

Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear an Córas Isteach/Amach (EES) chun sonraí faoi dhul isteach agus imeacht náisiúnach tríú tíortha a chlárú agus iad ag trasnú teorainneacha seachtracha Bhallstáit an Aontais Eorpaigh, faoi réir an togra a bheith glactha ag an Údarás Reachtach lena mbunaítear, mar chuid den Chiste Slándála Inmheánaí, an ionstraim maidir le tacaíocht airgeadais do theorainneacha seachtracha agus víosaí (COM(2011)750) agus faoi réir an togra le haghaidh Rialacháin ón gComhairle lena leagtar síos an creat airgeadais ilbhliantúil do na blianta 2014-2020 (COM(2011)398) a bheith glactha ag an Údarás Reachtach, agus faoi réir dóthain acmhainní a bheith le fáil faoi uasteorainn chaiteachais an cheanntaidil bhuiséadaigh ábhartha.

1.2. Réimsí beartais lena mbaineann i gcreat ABM/ABB³⁵

Réimse beartais: Réimse na nGnóthaí Baile (teideal 18)

1.3. An cineál togra/tionscnaimh

- ☒ Baineann an togra/tionscnaimh le **beart nua**
- ☐ Baineann an togra/tionscnaimh le **beart nua a leanann treoirhionscadal/réamhbheart**³⁶.
- ☐ Baineann an togra/tionscnaimh le **síneadh ar bheart atá ann cheana**
- ☐ Baineann an togra/tionscnaimh le **beart a atreoraíodh i dtreo birt nua**

1.4. Cuspóirí

1.4.1. Cuspóirí straitéiseacha ilbhliantúla an Choimisiúin ar a bhfuil an togra/tionscnaimh dírithe

I gClár Stóicólm, a chomhaontaigh an Chomhairle Eorpach i Nollaig 2009, athdhearbhaíodh an acmhainneacht a bhainfeadh le Córas Isteach/Amach (EES) lena féidir leis na Ballstáit sonraí a roinnt go héifeachtach fad a chaomhnaítear cosaint sonraí. Dá bhrí sin, áiríodh an togra chun EES a bhunú sa Phlean Gníomhaíochta lena gcuirtear chun feidhme Clár Stóicólm. Tá maoiniú d'fhorbairt an phacáiste 'Teorainneacha Cliste' ar cheann de thosaíochtaí an Chiste Slándála Inmheánaí (CSI)³⁷.

³⁵ ABM: Bainistiú de réir gníomhaíochtaí – ABB: Bunú an bhuiséid de réir gníomhaíochtaí.

³⁶ Dá dtagraítear in Airteagal 49(6)(a) nó (b) den Rialachán Airgeadais.

³⁷ Togra le haghaidh Rialacháin ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear, mar chuid den Chiste Slándála Inmheánaí, an ionstraim maidir le tacaíocht airgeadais do theorainneacha seachtracha agus víosaí (COM(2011)750).

1.4.2. Cuspóirí sonracha agus gníomhaíochtaí ABM/ABB lena mbaineann

Beidh sé de chuspóir ag an EES bainistiú teorainneacha seachtracha agus an troid in aghaidh inimirce neamhdhleathaí a fheabhsú chun:

taifid isteach agus amach na náisiúnach tríú tíortha a gceadaítear dóibh fanacht ar feadh gearrthréimhse a chlárú;

tréimhse fhanacht údaraithe na náisiúnach tríú tíortha a gceadaítear dóibh fanacht ar feadh gearrthréimhse a ríomh agus faireachán a dhéanamh air;

staidreamh a bhailiú maidir le teacht isteach agus imeacht náisiúnach tríú tíortha chun críche anailíse.

Gníomhaíochtaí ABM/ABB lena mbaineann

Gníomhaíochtaí: Dlúthpháirtíocht – Teorainneacha seachtracha, filleadh, beartas maidir le víosaí agus saorghluaiseacht daoine (caibidil 18.02)

1.4.3. An toradh agus an tionchar a bhfuil súil leis

Sonraigh an tionchar a bheadh ag an togra/tionscnamh ar na tairbhíthe/grúpaí ar a bhfuil sé dírithe.

Faoi togra soláthrófar faisnéis chruinn do na húdaráis inniúla uile sna Ballstáit maidir le daoine a fhanann rófhada, rud a bheidh ina chúnadh chun inimircigh neamhdhleathacha a ghabháil agus a chur ar ais agus a bheidh ina ghníomh in aghaidh na hinimircce neamhdhleathaí i gcoitinne dá bharr.

Soláthrófar leis faisnéis chruinn maidir le líon na ndaoine a thrasnaíonn teorainn sheachtrach an AE gach bliain, agus beidh briseadh síos breise le fáil de réir náisiúntachta agus an ionaid ag ar trasnaíodh an teorainn. Soláthrófar an fhaisnéis mhionsonraithe chéanna maidir le daoine a fhanann rófhada go háirithe, agus soláthrófar leis an bhfaisnéis sin bonn fianaise níos láidre maidir le cibé acu ar cheart nó nár cheart náisiúnaigh tríú tír áirithe a bheith faoi réir na hoibleagáide víosa.

Soláthrófar freisin sonraí tábhachtacha chun iarratais náisiúnach tríú tíortha ar an gClár do Thaistealaithe Cláraithe (RTP) a scrúdú (iarratais nua agus iarratais eile ina dhiaidh sin). Ina theannta sin, tabharfar an fhaisnéis is gá do na húdaráis inniúla chun a áirithiú go gcomhlíonann náisiúnaigh tríú tíortha a bhaineann leas as rochtain ar an RTP na coinníollacha uile is gá go hiomlán, lena n-áirítear maidir le tréimhse an fhanachta údaraithe a urramú.

Ceadófar do na húdaráis a fhíorú nach bhfanann taistealaithe rialta a bhfuil víosa dul isteach iolrach acu i limistéar Schengen rófhada.

1.4.4. Táscairí lena léirítear toradh agus tionchar

Sonraigh na táscairí lena léirítear an faireachán ar chur chun feidhme an togra/tionscnaimh.

Le linn na forbartha

Tar éis an dréacht-togra a bheith formheasta agus na sonraíochtaí teicniúla a bheith glactha déanfaidh conraitheoir seachtrach an córas teicniúil a fhorbairt. Déanfar forbairt ar na córais ar leibhéal lárnach agus náisiúnta faoi chomhordú foriomlán na Gníomhaireachta TF. Déanfaidh an Gníomhaireacht TF creat rialála foriomlán a shainiú i gcomhar leis na geallsealbhóirí go léir. Mar is gnách i bhforbairt córas den sórt sin saineofar Plean Bainistíochta Tionscadail foriomlán, mar aon le Plean um Dhearbhu Cáilíochta ag tús an tionscadail. Ba cheart a áireamh sna pleananna sin deaiseanna a mbeidh táscairí sonracha acu a bhaineann go háirithe leis an méid seo a leanas:

Stádas foriomlán an tionscadail

an fhorbairt thráthúil de réir an sceidil chomhaontaithe (garspriocanna), an bhainistíocht riosca, bainistíocht acmhainní (acmhainní daonna agus airgeadais) de réir na leithdháiltí comhaontaithe, an ullmhacht eagraíochtúil...

A luaithe is a bheidh an córas oibríochtúil

De réir Airteagal 46 maidir le faireachán agus meastóireacht

"3. Dhá bhliain tar éis don Chóras Isteach/Amach dul i mbun oibríochta agus gach re bliain ina dhiaidh sin, cuirfidh an Gníomhaireacht tuarascáil ar fheidhmiú teicniúil an Chórais, lena n-áirítear a shlándáil, faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa, faoi bhráid na Comhairle, agus faoi bhráid an Choimisiúin.

4. Dhá bhliain tar éis don Chóras Isteach/Amach dul i mbun oibríochta, agus gach ceithre bliana ina dhiaidh sin, déanfaidh an Coimisiún meastóireacht fhoriomlán ar an gCóras. Áireofar sa mheastóireacht fhoriomlán sin scrúdú ar na torthaí a fuarthas de réir na gcuspóirí, measúnú ar bhailíocht leantach na bunreásúnaíochta, ar chur i bhfeidhm an Rialacháin seo, ar shlándáil an Chórais Isteach/Amach agus ar aon impleachtaí a d'fhéadfadh a bheith ar oibríochtaí sa todhchaí. Tarchuirfidh an Coimisiún an tuarascáil ar an meastóireacht chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle"

Maidir leis an meastóireacht sin, tá tábhacht ar leith ag baint leis na táscairí a bhaineann le líon na ndaoine a fhanann rófhada agus leis na sonraí i dtaca leis an am trasnaithe ag teorainneacha, agus sa dara cás sin d'fhéadfaí faisnéis a bhailiú freisin ó thaithí ar an gCóras Faisnéise Víosaí, chomh maith le grinnanailís ar an ngá le rochtain a thabhairt ar shonraí chun críocha fhorghníomhú an dlí. Ba cheart don Choimisiún na tuarascálacha maidir leis an meastóireacht a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle.

Cuspóir sonrach: Éifeachtacht seiceálacha teorann a fheabhsú ar theacht isteach agus ar imeacht trí fhaireachán a dhéanamh ar na cearta chun fanachta údaráithe, agus an measúnú ar an riosca maidir le fanacht rófhada a fheabhsú;

Táscaire: Fad ama na próiseála ag na pointí trasnaithe teorann

Líon na ndaoine a fhanann rófhada arna sainaithint ag pointí trasnaithe teorann

Infhaighteacht an chórais

Cuspóir sonrach: Faisnéis iontaofa a sholáthar le gur féidir leis an AE agus leis na Ballstáit roghanna beartais feasacha maidir le víosaí agus le himirce a dhéanamh;

Táscaire: Líon na bhfoláireamh maidir le daoine a fhanann rófhada de réir na catagóire víosa (víosa riachtanach/díolmhaithe ó víosa), de réir chineál na teorann (talamh/muir/aer), de réir an Bhallstáit, de réir tíre tionscnaimh/náisiúntachta

Cuspóir sonrach: Inimircigh neamhdhleathacha a shainaithint agus a bhrath, go háirithe daoine a fhanann rófhada, laistigh den chríoch freisin, agus na féidearthachtaí maidir le filleadh a mhéadú;

Táscaire: Líon na bhfoláireamh a mbíonn de thoradh orthu gabháil na ndaoine a fhanann rófhada

Cuspóir sonrach: Cearta bunúsacha náisiúnach tríú tíortha a chosaint, go háirithe sonraí pearsanta agus an ceart chun príobháideachta.

Táscaire: Líon meaitseálacha bréagacha na dtaifead isteach/amach

Líon na ngearán ó dhaoine aonair leis na húdaráis náisiúnta cosanta sonraí

1.5. Na forais atá leis an togra/tionscnamh

1.5.1. Na ceanglais is gá a shásamh sa ghearrthéarma nó san fhadtéarma

Dúshlán do gach Ballstát í an inimirce neamhdhleathach isteach san AE. Is "daoine a fhanann rófhada" an móorthromlach, daoine a tháinig isteach san Aontas Eorpach go dleathach ach a d'fhan tar éis don tréimhse ina raibh siad i dteideal fanacht dul in éag. De réir dhlí an AE tá an ceart ag náisiúnaigh tríú tíortha, mar riail ghinearálta, teacht isteach agus fanacht ar feadh gearrthréimhse nach mó ná trí mhí in aghaidh thréimhse sé mhí.

Beidh an EES ina shiocair le faisnéis bhunúsach a sholáthar don Aontas Eorpach maidir le náisiúnaigh tríú tíortha atá ag teacht isteach go críoch an AE agus ag imeacht uaithi. Tá an fhaisnéis sin fíor-riachtanach chun beartais inbhuanaithe agus réasúnta a mhúnlú i réimse na himirce agus na víosaí. Baineann fadhb le córas reatha na stampaí sa phas ní amháin maidir le forghníomhú an chórais ach freisin maidir le daoine a chur ar an eolas faoina gcearta, mar shampla, faoi líon beacht na laethanta atá siad i dteideal fanacht i limistéar Schengen, i ndiaidh sraith tréimhsí fanachta ina raibh cúpla lá i gceist le gach tréimhse. Ina theannta sin, fad nach ndéantar taifead ar shonraí in áiteanna eile seachas sa phas, ní féidir leis na Ballstáit sonraí a roinnt eatarthu féin. Ciallaíonn sé sin freisin nach mbeadh na sonraí sin le fail dá gcaillfí na doiciméid taistil stampáilte nó dá gcuirfí cinn eile ina n-ionad.

Ceadófar leis an EES tréimhse fanachta náisiúnach tríú tíortha (NTT) a ríomh agus a fhíorú má fhanann éinne thar a thréimhse údaráithe, agus é sin a dhéanamh le linn seiceálacha a chur i gcrích laistigh de limistéar Schengen freisin. Faoi láthair, is í stampáil an doiciméid taistil ina léirítear na dátaí isteach agus amach an t-aon uirlis atá ar fáil do na gardaí teorann agus do na húdaráis inimirce. Ríomhtar an tréimhse atá caite ag NTT i limistéar Schengen bunaithe ar na stampaí, ach bíonn sé deacair ciall a bhaint astu go minic, áfach; is féidir leo bheith doléite nó góchumtha. Dá bhrí sin, tá idir ídiú ama agus dheacrachtaí ag baint leis an tréimhse atá caite i limistéar Schengen a ríomh go beacht ar bhonn stampaí sna doiciméid taistil.

1.5.2. Luach breise a bhaineann le rannpháirteachas an AE

Ní féidir le Ballstát ar bith córas coiteann isteach/amach atá idir-inoibritheach a chruthú leis féin. Ar nós na ngníomhaíochtaí ar fad atá ceangailte le bainistíocht sruthanna imirce agus

bagairtí slándála, is réimse é seo ina bhfuil luach breise soiléir ag baint le buiséad an AE a úsáid.

In éineacht le deireadh a chur le rialuithe inmheánacha teorann, ní mór comhbhearta a bheith ann maidir le rialú agus faireachas éifeachtach ar theorainneacha seachtracha an Aontais. Tá ualach trom ar roinnt Ballstát mar gheall ar a láthair gheografach shonrach agus mar gheall ar fhad teorainneacha seachtracha an Aontais atá dualgas orthu a bhainistiú. Comhchuibhítear na coinníollacha iontrála agus na seiceálacha ag theorainneacha do náisiúnaigh tríú tíortha trí dhlí an AE. Ós rud é go bhféadfaidh duine teacht isteach i limistéar Schengen ag pointe trasnaithe teorann i mBallstát ina bhfuil clár náisiúnta isteach/amach in úsáid, ach féadfaidh siad dul amach trí phointe trasnaithe teorann nach n-úsáidtear córas den sórt sin ann, ní féidir leis na Ballstáit aon bheart a bhaint amach agus iad ag gníomhú astu féin agus ní mór, mar sin, gníomhú ar leibhéal an AE.

1.5.3. *Ceachtanna a foghlaimíodh ó thaithí eile dá leithéid san am a chuaigh thart*

Ón taithí a fuarthas ar fhorbairt an dara glúin de Chóras Faisnéise Schengen (SIS II) agus ar fhorbairt an Chórais Faisnéise Víosáí (VIS) foghlaimíodh na ceachtanna seo a leanas:

1) Mar chosaint fhéideartha i gcoinne róchaiteachais agus moilleanna a thagann as ceanglais a athrú, ní dhéanfar aon chóras faisnéise nua i réimse na saoirse, na slándála agus an cheartais a fhorbairt, go háirithe má bhaineann sé le córas mórsála TF, sula nglacfar go cinntitheach na hionstraimí bunúsacha dlí ina leagfar amach a chuspóir, a raon feidhme, a fheidhmeanna agus na mionsonraí teicniúla.

2) Bhí sé deacair forbairtí náisiúnta a mhaoiniú i gcás na mBallstát nach ndearna foráil maidir leis na gníomhaíochtaí faoi seach ina gclárú ilbhliantúil nó a raibh easpa beachtais ina gclárú faoi chuimsiú chreat an Chiste um Theorainneacha Seachtracha (CTS). Dá bhrí sin, moltar na costais forbartha sin a áireamh sa togra anois.

1.5.4. *Comhoiriúnacht d'ionstraimí ábhartha eile agus sineirgíocht a d'fhéadfadh a bheith ann*

Ba cheart an togra seo a fheiceáil mar chuid den fhorbairt leanúnach ar Straitéis an Aontais Eorpaigh ar Bhainistíocht Chomhtháite Teorainneacha, agus go háirithe an Teachtaireacht ar Theorainneacha Cliste³⁸, agus i gcomhar le togra an Chiste um Shlándáil Inmheánach (CSI) maidir le teorainneacha³⁹ chomh maith, mar chuid den chreat airgeadais ilbhliantúil. Sa ráiteas airgeadais reachtach atá i gceangal le togra leasaithe an Choimisiúin le haghaidh na Gníomhaireachta⁴⁰ cumhdaítear na costais do na Córais TF EURODAC, SIS II agus VIS atá ann cheana ach ní chumhdaítear na costais do na córais le haghaidh bainistiú teorainneacha a bheidh ann sa todhchaí agus nár cuireadh faoi chúram na Gníomhaireachta fós trí chreat dlíthiúil. Dá bhrí sin, san iarscríbhinn a ghabhann leis an togra le haghaidh Rialacháin ón gComhairle lena leagtar síos an creat airgeadais ilbhliantúil do na blianta 2014-2020⁴¹, faoi cheannteideal 3 “Slándáil agus Saoránacht” foráiltear go gcumhdófar na córais TF atá ann

³⁸ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle dar teideal *Smart borders – options and the way ahead* (Teorainneacha cliste – roghanna agus an bealach chun cinn) (COM(2011)680).

³⁹ Togra le haghaidh Rialacháin ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear, mar chuid den Chiste Slándála Inmheánaí, an ionstraim le haghaidh tacaíochta airgeadais do theorainneacha seachtracha agus víosaí (COM(2011)750).

⁴⁰ COM(2010)93 an 19 Márta 2010.

⁴¹ COM(2011)398 an 29 Meitheamh 2011.

cheana sa roinn ‘córais TF’ (EUR 822 milliún) agus na córais le haghaidh bainistiú teorainneacha a bheidh ann amach anseo sa roinn ‘Slándáil Inmheánach’ (EUR 1.1 milliún as EUR 4.648 milliún). Laistigh den Choimisiún is é DG HOME an Ard-Stiúrthóireacht atá freagrach as limistéar saorghluaiseachta a bhunú inar féidir le daoine teorainneacha inmheánacha a thrasnú gan dul faoi sheiceálacha teorann agus ina rialaítear agus ina mbainistítear teorainneacha seachtracha ar bhealach comhtháite ar leibhéal an AE. Tá na sineirgíochtaí seo a leanas ag an gcóras leis an gCóras Faisnéise Víosaí (VIS):

a) Maidir le sealbhóirí víosaí, úsáidfear an Córas Meitseála Bithmhéadraí freisin ar dhul isteach/ar imeacht;

b) comhlánófar an VIS leis an gCóras Isteach/Amach. Níl sa VIS ach iarratais ar víosaí agus víosaí eisithe, ach i gcás sealbhóirí víosaí coinneoidh an EES sonraí nithiúla freisin faoi dhul isteach agus imeacht a bhaineann leis na víosaí eisithe;

c) Beidh sineirgíochtaí freisin leis an RTP, mar déanfar taifead ar dhul isteach agus imeacht na dtaistealaithe cláraithe san EES, agus leis sin déanfar faireachán ar fhad a bhfanachta údaráithe laistigh de limistéar Schengen. Gan an EES, ní fhéadfaí trasnuithe teorann a bheadh go hiomlán uathoibrithe a chur chun feidhme do na taistealaithe cláraithe. Ina theannta sin, níl aon riosca go mbeadh forluí ann le tionscnaimh chomhchosúla a bheidh ar siúl in Ard-Stiúrthóireachtaí eile.

1.6. Fad agus tionchar airgeadais

☐ Togra/tionscnamh a bheidh i bhfeidhm ar feadh **tréimhse teoranta**

– ☐ Togra/tionscnamh a bheidh i bhfeidhm ón [LL/MM]BBBB go dtí an [LL/MM]BBBB

– ☐ Tionchar airgeadais ó BBBB go BBBB

☒ Togra/tionscnamh a bheidh i bhfeidhm ar feadh **tréimhse neamhtheoranta**

– Tréimhse ullmhúcháin ó 2013 go 2015 (bunú an chreata dhlíthiúil)

– Tréimhse forbartha ó 2015 go 2017,

– cuirfear ag feidhmiú go hiomlán ina dhiaidh sin é.

1.7. Modhanna bainistíochta atá beartaithe⁴²

☒ **Bainistíocht dhíreach láraithe** ag an gCoimisiún

☒ **Bainistíocht indíreach láraithe** tríd na cúraimí cur chun feidhme a tharmligean chuig:

– ☐ gníomhaireachtaí feidhmiúcháin

– ☒ comhlachtaí arna mbunú ag na Comhphobail⁴³

⁴² Is féidir mionsonraí ar mhodhanna bainistíochta agus tagairtí don Rialachán Airgeadais a fháil ar shuíomh gréasáin DG Budg: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

⁴³ Dá dtagairtear in Airteagal 185 den Rialachán Airgeadais.

- ☐ comhlachtaí náisiúnta san earnáil phoiblí/comhlachtaí a bhfuil misean de sheirbhís phoiblí acu
- ☐ daoine a bhfuil sé de chúram orthu bearta ar leith a chur chun feidhme de bhun Theideal V den Chonradh ar an Aontas Eorpach agus atá sainaitheanta sa ghníomh bunaidh ábhartha de réir bhrí Airteagal 49 den Rialachán Airgeadais

☐ **Bainistíocht chomhroinnte** leis na Ballstáit

☐ **Bainistíocht dhiláraithe** le tríú tíortha

☐ **Comhbhainistíocht** le heagraíochtaí idirnáisiúnta (*tabhair sonraí*)

I gcás ina sonraítear níos mó ná modh bainistíochta amháin, tabhair sonraí sa roinn "Nótaí" le do thoil.

Nótaí

Sa togra le haghaidh Rialacháin ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear, mar chuid den Chiste Slándála Inmheánaí, an ionstraim maidir le tacaíocht airgeadais do theorainneacha seachtracha agus víosaí don tréimhse 2014-2020 (COM(2011)750), déantar foráil in Airteagal 15 maidir le forbairt an Chórais Isteach/Amach a mhaoiniú. I gcomhréir le hAirteagal 58(1)(c) agus le hAirteagal 60 den Rialachán Airgeadais nua (bainistíocht indíreach láraithe) déanfar cúraimí cur chun feidhme an chlár airgeadais thuasluaite a tharmligean chuig an nGníomhaireacht TF.

Le linn na tréimhse ó 2015 go 2017, cuirfear cúram na ngníomhaíochtaí forbartha uile ar an nGníomhaireacht TF trí chomhaontú tarmligin. Leis sin cumhdófar an chuid forbartha de shraitheanna uile an tionscadail, i.e. Córas lárnach, córais na mBallstát, líonraí agus bonneagar sna Ballstáit.

In 2017, tráth an athbhreithnithe lár téarma, beartaítear na creidmheasanna atá fágtha a aistriú ón EUR 513,000 milliún chuig líne na Gníomhaireachta TF i gcomhair chostais oibriúcháin agus chothabhála an chórais lárnaigh agus an líonra agus chuig clár náisiúnta i gcomhair chostais oibriúcháin agus chothabhála na gcórais náisiúnta lena n-áirítear costais bonneagair (féach an tábla thíos). Athbhreithneofar an Ráiteas Airgeadais Reachtach dá réir sin faoi dheireadh 2016.

Bloic	Modh bainistíochta	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lárchóras Forbartha	Láraithe indíreach	X	X	X			
Ballstáit forbartha	Láraithe indíreach	X	X	X			
Lárchóras Cothabhála	Láraithe indíreach			X	X	X	X
Córais Náisiúnta Chothabhála	Láraithe indíreach			X	X	X	X
Líonra (1)	Láraithe indíreach	X	X	X	X	X	X

Bonneagar mBallstát	na	Láraithe indíreach	x	x	x	x	x	x
------------------------	----	-----------------------	---	---	---	---	---	---

(1) forbairt líonraí in 2015-2017, oibríochtaí líonraí in 2017-2020

2. BEARTA BAINISTÍOCHTA

2.1. Rialacha faireacháin agus tuairiscithe

Sonraigh cé chomh minic, agus na coinníollacha.

Déantar foráil in Airteagal 46 den togra le haghaidh EES maidir leis na rialacha maidir le faireachán agus meastóireacht a dhéanamh ar an EES.

Airteagal 46 Faireachán agus meastóireacht

1. Áiríteoidh an Ghníomhaireacht go mbeidh nósanna imeachta ann chun faireachán a dhéanamh ar fheidhmiú an EES de réir cuspóirí a bhaineann le haschur teicniúil, cost-éifeachtúlacht, slándáil agus cáilíocht seirbhíse.
2. Chun críocha na cothabhála teicniúla, beidh rochtain ag an nGníomhaireacht ar an bhfaisnéis is gá maidir leis na hoibríochtaí próiseála sonraí arna ndéanamh san EES.
3. Dhá bhliain tar éis don EES dul i mbun oibríochta agus gach re bliain ina dhiaidh sin, cuirfidh an Ghníomhaireacht tuarascáil ar fheidhmiú teicniúil an EES, lena n-áirítear a shlándáil, faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa, faoi bhráid na Comhairle, agus faoi bhráid an Choimisiúin.
4. Dhá bhliain tar éis don EES dul i mbun oibríochta, agus gach ceithre bliana ina dhiaidh sin, déanfaidh an Coimisiún meastóireacht fhoriomlán ar an EES. Cumhdóidh an mheastóireacht fhoriomlán sin scrúdú ar na torthaí a fuarthas de réir na gculpóirí, measúnú ar bhailíocht leantach na bunreásúnachta, ar chur i bhfeidhm an Rialacháin seo, ar shlándáil an EES agus ar aon impleachtaí a d'fhéadfadh a bheith ar oibríochtaí sa todhchaí. Tarchuirfidh an Coimisiún an tuarascáil ar an meastóireacht chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle.
5. Sa chéad mheasúnú scrúdófar go sonrach an chaoi don chóras isteach/amach a bheith ina chuidiú ar an mbealach is fearr sa chomhrac i gcoinne cionta sceimhlitheoireachta agus cionta coiriúla tromchúiseacha eile agus déileálfar le saincheist na rochtana, chun críocha fhorghníomhú an dlí, ar an bhfaisnéis atá stóráilte sa chóras, agus má tá an rochtain sin le tabhairt déileálfar leis na coinníollacha faoina dtabharfaí rochtain den sórt sin, le cé acu an leasófar nó nach leasófar an tréimhse choinneála sonraí agus cé acu a thabharfar rochtain d'údarais tríú tíortha nó nach dtabharfar, ag cur oibríocht an Chórais Isteach/Amach agus torthaí chur chun feidhme an Chórais Faisnéise Víosaí san áireamh.
6. Tabharfaidh na Ballstáit an fhaisnéis is gá don Ghníomhaireacht agus don Choimisiún chun na tuarascálacha dá dtagraítear i mír 3 agus i mír 4 a dhréachtú de réir na dtáscairí cainníochtúla a bheidh réamhshainithe ag an gCoimisiún agus/nó ag an nGníomhaireacht.
7. Soláthróidh an Ghníomhaireacht an fhaisnéis is gá don Choimisiún chun na meastóireachtaí foriomlána dá dtagraítear i mír 4 a dhéanamh.

2.2. Córas bainistíochta agus rialaithe

2.2.1. Na rioscaí a aithníodh

1) Deacrachtaí le forbairt theicniúil an chórais

Tá córais TF na mBallstát éagsúil lena chéile ó thaobh na teicneolaíochta de. Ina theannta sin, féadtar go bhfuil próisis rialaithe teorann éagsúil lena chéile de réir dálaí áitiúla (an spás atá ar fáil ag an bpointe trasnaithe teorann, sreabha taistil, etc.). Ní foláir an Córas Isteach/Amach a chomhtháthú san ailtireacht TF náisiúnta agus sna próisis rialaithe teorann náisiúnta. Anuas air sin, ní foláir forbairt chomhpháirteanna náisiúnta an chórais a bheith i gcomhréir go hiomlán leis na ceanglais lárnacha. Tá dhá phríomhriosca sainaitheanta sa réimse sin:

a) An riosca go ndéanfaidh na Ballstáit gnéithe teicniúla agus dlíthiúla den EES a chur chun feidhme ar bhealaí éagsúla, toisc nach bhfuil an comhordú idir na taobhanna lárnacha agus náisiúnta leordhóthanach.

b) An riosca go mbeidh easpa comhleanúnachais agus an córas seo a bheidh ann á úsáid ag brath ar an dóigh a gcuireann na Ballstáit an EES chun feidhme laistigh de na próisis rialaithe teorann atá ann cheana.

2) Deacrachtaí maidir le forbairt thráthúil an chórais

Ón taithí a fuarthas le linn VIS agus SIS II a fhorbairt, is féidir a thuair gur gné fhíor-riachtanach do chur chun feidhme rathúil an EES í forbairt thráthúil an chórais ag conraitheoir seachtrach. Mar ionad barr feabhais i réimse forbartha agus bainistithe córas mórsála TF, beidh an Ghníomhaireacht TF freagrach freisin as bronnadh agus as bainistiú conarthaí, go háirithe i gcás forbairt an chórais a ligean ar fochonradh. Tá roinnt rioscaí ag baint le conraitheoir seachtrach a úsáid don obair forbartha seo:

a) go háirithe, an riosca nach leithdháilfidh an conraitheoir dóthain acmhainní ar an tionscadal nó go ndearfaidh sé agus go bhforbróidh sé córas nach córas úrscothach é.

b) an riosca nach n-urramófar go hiomlán teicnící agus modhanna riaracháin chun tionscadail mhórsála TF á láimhseáil, mar go bhfuil an conraitheoir ag iarraidh na costais a laghdú;

c) ar deireadh, sa ghéarchéim gheilleagrach reatha, ní féidir an riosca go mbeidh deacrachtaí airgeadais ag an gconraitheoir, ar chúiseanna nach mbaineann leis an tionscadal seo, a chur as an áireamh go hiomlán.

2.2.2. Modhanna rialaithe atá beartaithe

1) Tá sé beartaithe go mbeidh an Ghníomhaireacht mar ionad barr feabhais i réimse forbartha agus bainistithe córas mórsála TF. Cuirfear de chúram uirthi forbairt agus oibríochtaí na coda lárnaí den chóras lena n-áirítear comhéadain aonfhoirmeacha sna Ballstáit. Leis sin ba cheart go seachnófar formhór na míbhuntáistí a bhí roimh an gCoimisiún agus SIS II agus VIS á bhforbairt aige.

Le linn na tréimhse forbartha (2015-2017), fanfaidh an fhreagracht iomlán ar an gCoimisiún, mar go bhforbrófar an tionscadal trí bhainistíocht lárnach indíreach. Beidh an Ghníomhaireacht freagrach as an mbainistíocht theicniúil agus airgeadais, go háirithe

bronnadh agus bainistiú na gconarthaí. Cumhdófar leis an gcomhaontú tarmigin an chuid lárnach trí sholáthairtí agus cumhdófar an chuid náisiúnta trí dheontais. De réir Airteagal 40 de na Rialacha Cur Chun Feidhme, déanfaidh an Coimisiún Comhaontú lena leagfar síos na socruithe mionsonraithe a bhaineann le bainistiú agus rialú cistí agus le cosaint leasanna airgeadais an Choimisiúin. Áireofar sa chomhaontú sin na forálacha atá leagtha amach i mír 2 d'Airteagal 40. Leis sin cuirfear ar chumas an Choimisiúin na rioscaí atá tuairiscithe in 2.2.1 a bhainistiú.

I gcomhthéacs an athbhreithnithe lár téarma (a bhfuil foráil déanta ina leith don bhliain 2017 faoi chuimsiú chreat an Chiste Slándála Inmheánaí, Airteagal 15 den Rialachán Cothrománach) déanfar an modh bainistíochta a athscrúdú.

2) Chun moilleanna a sheachaint ar leibhéal náisiúnta, déantar foráil maidir le rialáil éifeachtúil idir na geallsealbhóirí uile. Mhol an Coimisiún sa dréacht-Rialachán go soláthródh Grúpa Comhairleach ina mbeidh saineolaithe náisiúnta na mBallstát an saineolas a bhaineann leis an EES/RTP don Ghníomhaireacht. Tiocfaidh an grúpa comhairleach le chéile ar bhonn rialta chun cur chun feidhme an chórais a phlé agus chun taithí a fuarthas a chomhroinnt agus chun comhairle a thabhairt do Bhord Bainistíochta na Gníomhaireachta. Ina theannta sin, tá sé de rún ag an gCoimisiún a mholadh do na Ballstáit bonneagar tionscadail náisiúnta/grúpa tionscadail a bhunú le haghaidh na forbartha teicniúla agus oibríochtúla lena n-áireofar bonneagar iontaofa cumarsáide ina mbeidh pointí teagmhála aonair.

2.3. Bearta chun calaois agus neamhrialtachtaí a chosc

Sonraigh bearta coisctheacha agus cosanta atá ann cheana nó atá beartaithe.

Tá na bearta dá bhforáiltear chun calaois a chomhrac leagtha síos in Airteagal 35 de Rialachán (AE) Uimh. 1077/2011 ina ndéantar foráil maidir leis an méid seo a leanas:

1. Chun calaois, éilliú agus gníomhaíochtaí neamhdhleathacha eile a chomhrac, beidh feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 1073/1999.
2. Aontóidh an Ghníomhaireacht don Chomhaontú Idirinstitiúideach maidir le himscrúduithe inmheánacha arna seoladh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) agus eiseoidh sí, gan mhoill, na forálacha iomchuí is infheidhme maidir le fostaithe uile na Gníomhaireachta.
3. Leagfar síos go sainráite sna cinntí maidir le maoiniú agus sna comhaontuithe agus ionstraimí cur chun feidhme a thagann astu go bhféadfaidh an Chúirt Iniúchóirí agus OLAF seiceálacha ar an láthair a chur i gcrích, más gá, ar fhaighteoirí maoinithe ón nGníomhaireacht agus ar na gníomhairí atá freagrach as an maoiniú a leithdháileadh.

I gcomhréir leis an bhforáil sin, an 28 Meitheamh 2012 glacadh cinneadh Bhord Bainistíochta na Gníomhaireachta Eorpaí le haghaidh bainistiú oibríochtúil córas mórsála TF i réimse na saoirse, na slándála agus an cheartais maidir leis na téarmaí agus na coinníollacha a bhaineann le himscrúduithe inmheánacha i ndáil le calaois, éilliú agus aon gníomhaíocht neamhdhleathach eile a chosc a dhéanfadh dochar do leasanna an Aontais.

Thairis sin, tá DG HOME ag dréachtú a straitéise chun calaois a chosc agus a bhrath.

3. AN TIONCHAR AIRGEADAIS A MHEASTAR A BHEIDH AG AN TOGRA/TIONSCNAMH

3.1. Ceannteidil an chreata airgeadais ilbhliantúil agus na línte buiséid ar a n-imrítear tionchar

Tríd an gcomhaontú tarmligin cuirfear de chúram ar an nGníomhaireacht na huirlisí iomchuí a bhunú ar leibhéal a córas airgeadais áitiúil chun faireachán, obair leantach agus tuairisciú ar na costais a bhaineann le cur chun feidhme an EES i gcomhréir le hAirteagal 60 den Rialachán Airgeadais nua a ráthú. Déanfaidh sí na bearta iomchuí, chun gur féidir tuairisciú a dhéanamh ar pé ainmníocht a bheidh ar an mbuiséad deiridh.

- Línte buiséid atá ann cheana

In ord cheannteidil agus línte buiséid an chreata airgeadais ilbhliantúil.

Ceannteid eal an chreata airgeadais ilbhliantúil	Líne buiséid	Saghas caiteachais	Ranníocaíocht			
	Uimhir [Tuairisc.....]	LD/LN ⁽⁴⁴⁾	ó thíortha CSTE ⁴⁵	ó thíortha is iarrthóirí ⁴⁶	ó thríú tíortha	de réir bhrí Airteagal 21(2)(b) den Rialachán Airgeadais
	[XX.YY.YY.YY]	LD/	TÁ/NÍ L	TÁ/NÍL	TÁ/NÍ L	TÁ/NÍL

- Línte nua buiséid atá á n-iarraidh

In ord cheannteidil agus línte buiséid an chreata airgeadais ilbhliantúil.

Ceannteideal an chreata airgeadais ilbhliantúil	Líne buiséid	Saghas caiteachais	Ranníocaíocht			
	Uimhir [Ceannteideal.....]	LD/LN	ó thíortha CSTE	ó thíortha is iarrthóirí	ó thríú tíortha	de réir bhrí Airteagal 21(2)(b) den Rialachán Airgeadais
3	[18.02.CC] Teorainneacha CSI	LD/	NÍL	NÍL	TÁ	NÍL

⁴⁴ LD = Leithreasuithe difreáilte / LN = Leithreasuithe neamhdhifreáilte

⁴⁵ CSTE: Comhlachas Saorthrádála na hEorpa.

⁴⁶ Tíortha is iarrthóirí agus, nuair is iomchuí tíortha ó na Balcáin Thiar a d'fhéadfadh a bheith ina n-iarrthóirí.

3.2. An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar chaiteachas

3.2.1. Achoimre ar an tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar chaiteachas

EUR milliúin (go dtí an 3ú deachúil)

Ceannteideal an chreata airgeadais ilbhliantúil:	3	Slándáil agus Saoránacht
--	---	--------------------------

DG: HOME			Bliain 2015	Bliain 2016	Bliain 2017 ⁴⁷	Bliain 2018	Bliain 2019	Bliain 2020	Na blianta ina dhiaidh sin	IOMLÁN
• Leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí										
Uimhir na líne buiséid – 18.02.CC	Gealltanais	(1)	122.566	30.142	119.477	80.272	80.272	80.271		513.000
	Íocaíochtaí	(2)	61.283	82.382	92.677	83.993	80.271	80.271	32.122	513.000
Uimhir na líne buiséid	Gealltanais	(1a)								
	Íocaíochtaí	(2a)								
Leithreasuithe de chineál riaracháin arna maoiniú ó chlúdach clár sonrach ⁴⁸										
Uimhir na líne buiséid			(3)							
IOMLÁN leithreasuithe do DG HOME	Gealltanais	=1+1a +3	122.566	30.142	119.477	80.272	80.272	80.271		513.000
	Íocaíochtaí	=2+2a	61.283	82.382	92.677	83.993	80.271	80.271	32.122	513.000

⁴⁷ Is féidir éagsúlacht costas agus go háirithe na costais arda in 2015 agus in 2017 a mhíniú ar an mbealach seo a leanas: ag tús na tréimhse forbartha, in 2015, déanfar gealltanais i ndáil leis an bhforbairt (costais aon uaire chun costais crua-earraí, bogearraí agus conraitheoirí a chumhdach go ceann trí bliana). Ag deireadh na tréimhse forbartha, in 2017, déanfar na gealltanais a cheanglaítear le haghaidh na n-oibríochtaí. Braitheann na costais ar riar crua-earraí agus bogearraí ar an tréimhse.

⁴⁸ Cúnamh agus caiteachas teicniúil agus/nó riaracháin ar mhaithe le cláir agus/nó bearta AE (seanlínte "BA"), taighde indíreach, taighde díreach a chur chun feidhme.

• IOMLÁN leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí	Gealltanais	(4)							
	Íocaíochtaí	(5)							
• IOMLÁN leithreasuithe de chineál riaracháin arna maoiniú ó chlúdach na gclár sonrach		(6)							
IOMLÁN leithreasuithe faoi CHEANNTIDEAL <....> den chreat airgeadais ilbhliantúil	Gealltanais	=4+ 6							
	Íocaíochtaí	=5+ 6							

Má tá tionchar ag an togra/tionscnamh ar níos mó ná ceannteideal amháin:

• IOMLÁN leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí	Gealltanais	(4)							
	Íocaíochtaí	(5)							
• IOMLÁN leithreasuithe de chineál riaracháin arna maoiniú ó chlúdach na gclár sonrach		(6)							
IOMLÁN leithreasuithe faoi CHEANNTIDIL 1 go 4 den chreat airgeadais ilbhliantúil (Méid tagartha)	Gealltanais	=4+ 6							
	Íocaíochtaí	=5+ 6							

Ceannteideal an chreata airgeadais ilbhliantúil:	5	"Caiteachas riaracháin"
---	----------	-------------------------

EUR milliúin (go dtí an 3ú deachúil)

		Bliain 2013	Bliain 2014	Bliain 2015	Bliain 2016	Bliain 2017	Bliain 2018	Bliain 2019	Bliain 2020	Na blianta ina dhiaidh sin	IOMLÁN N
DG: HOME											
• Acmhainní daonna		0.254	0.254	0.254	0.190	0.190	0.190	0.191	0.191		1.715
• Caiteachas riaracháin eile		0.201	0.201	0.201	0.200	0.200	0.200	0.200	0.200		1.602
IOMLÁN DG HOME	Leithreasuithe	0.455	0.455	0.455	0.390	0.390	0.390	0.391	0.391		3.317

IOMLÁN leithreasuithe faoi CHEANTEIDEAL 5 den chreat airgeadais ilbhliantúil	(Iomlán gealltanais = Iomlán íocaíochtaí)	0.455	0.455	0.455	0.390	0.390	0.390	0.391	0.391		3.317
--	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--------------

EUR milliúin (go dtí an 3ú deachúil)

		Bliain 2013	Bliain 2014	Bliain 2015	Bliain 2016	Bliain 2017	Bliain 2018	Bliain 2019	Bliain 2020	Na blianta ina dhiaidh sin	IOMLÁN N
IOMLÁN leithreasuithe faoi CHEANTEIDIL 1 go 5 den chreat airgeadais ilbhliantúil	Gealltanais	0.455	0.455	123.021	30.533	119.867	80.662	80.662	80.662		516.317
	Íocaíochtaí	0.455	0.455	61.738	82.773	93.067	84.383	80.662	80.662	32.122	516.317

Comhlíonfar na riachtanais acmhainní daonna trí fhoireann ón Ard-Stiúrthóireacht a bhfuil bainistíocht an bhirt faoina cúram cheana agus/nó atá ath-implonaithe taobh istigh den Ard-Stiúrthóireacht, mar aon le haon leithdháileadh breise a d'fhéadfaí a thabhairt don Ard-Stiúrthóireacht atá i mbun bainistíochta faoi chuimsiú an nós imeachta maidir le leithdháileadh bliantúil i bhfianaise na srianta buiséadacha.

3.2.2. *An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí*

- ☐ Ní éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí
- ☒ Éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí mar a mhínítear thíos:

Leithreasuithe faoi chomhair gealltanas in EUR milliúin (go dtí an 3ú deachúil)

[illegible]

49

50

51

Is ionann aschur agus táirgí agus seirbhísí atá le soláthar (e.g.: líon na malartuithe mac léinn a fhaigheann maoiniú, iomlán km de bhóithre a rinneadh, etc.).

Mar a thuairiscítear i Roinn 1.4.2. "Cuspóirí sonracha..."

I dtaca leis an bhforbairt lárnach, áirítear sa mhéid sin go háirithe bonneagar líonra, na ceadúnais crua-earraí agus na ceadúnais bogearraí a éilítear agus na costais don chonraitheoir seachtrach chun an córas lárnach a fhorbairt. I gcás na forbartha náisiúnta áirítear ann freisin na costais ar na ceadúnais crua-earraí agus na ceadúnais bogearraí chomh maith le forbairt chonarthach sheachtrach.

- Aschur					1	76.334	1	80.271	1	80.272	1	80.272	1	317.149
Fo-iomlán chuspóir sonrach Uimh. 2 ⁵²						76.334		80.271		80.272		80.272		317.149
COSTAS IOMLÁN	1	122.566	1	30.142	2	119.477	1	80.271	1	80.272	1	80.272	2	513.000

⁵² Leis an méid sin clúdaítear na costais is gá chun an lárchóras a choimeád i mbun oibre, go háirithe cothabháil an líonra, cothabháil an lárchórais ag conraitheoir seachtrach agus na ceadúnais a cheanglaítear le haghaidh crua-earraí agus bogearraí. I gcás na n-oibríochtaí náisiúnta, clúdaítear na costais a éilítear le haghaidh cothabháil na gcóras náisiúnta, go háirithe ceadúnais le haghaidh crua-earraí agus bogearraí, agus costais le haghaidh conraitheoirí seachtracha a cheanglaítear.

3.2.3. An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar leithreasuithe de chineál riaracháin

3.2.3.1. Achoimre

- ☐ Ní éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe de chineál riaracháin
- ☒ Éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe de chineál riaracháin mar a mhínítear thíos:

EUR milliúin (go dtí an 3ú deachúil)

	Bliain 2013	Bliain 2014	Bliain 2015	Bliain 2016	Bliain 2017	Bliain 2018	Bliain 2019	Bliain 2020	IOMLÁN
CEANNTÉIDEAL 5 den chreat airgeadais ilbhliantúil									
Acmhainní daonna	0.254	0.254	0.254	0.190	0.190	0.190	0.191	0.191	1.715
Caiteachas riaracháin eile	0.201	0.201	0.201	0.200	0.200	0.200	0.200	0.200	1.602
Fo-iomlán CHEANNTÉIDEAL 5 den chreat airgeadais ilbhliantúil	0.455	0.455	0.455	0.390	0.390	0.390	0.391	0.391	3.317

Lasmuigh de CHEANNTÉIDEAL 5⁵³ den chreat airgeadais bliantúil									
Acmhainní daonna									
Caiteachas eile de chineál riaracháin									
Fo-iomlán lasmuigh de CHEANNTÉIDEAL 5 den chreat airgeadais ilbhliantúil									

IOMLÁN	0.455	0.455	0.455	0.390	0.390	0.390	0.391	0.391	3.317
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

⁵³

Cúnamh agus caiteachas teicniúil agus/nó riaracháin ar mhaithe le cláir agus/nó bearta an AE (seanlínte "BA"), taighde indíreach, taighde díreach a chur chun feidhme.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3.2. Na hacmhainní daonna a mheastar a bheidh riachtanach

- ☐ Ní éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear acmhainní daonna
- ☒ Éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear acmhainní daonna mar a mhínítear thíos:

Sloinnfear an meastachán in aonaid i gcoibhéis lánaimseartha (nó go dtí an 1ú deachúil ar a mhéad)

	Bliain 2013	Bliain 2014	Bliain 2015	Bliain 2016	Bliain 2017	Bliain 2018	Bliain 2019	Bliain 2020
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

• **Poist don phlean bunaíochta (oifigigh agus gníomhairí sealadacha)**

XX 01 01 01 (Ceanncheathrú agus Oifigí Ionadaíocht an Choimisiúin)	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
XX 01 01 02 (Toscaireachtaí)								
XX 01 05 01 (Taighde indíreach)								
10 01 05 01 (Taighde díreach)								

• **Pearsanra seachtrach (i gcoibhéis lánaimseartha: FTE)⁵⁴**

XX 01 02 01 (CA, INT, SNE ón 'gclúdach iomlánaíoch')								
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA agus SNE sna toscaireachtaí)								
XX 01 04 yy ⁵⁵	sa Cheanncheathrú ⁵⁶							
	i dtoscaireachtaí							
XX 01 05 02 (CA, INT, SNE – Taighde indíreach)								
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – Taighde díreach)								
Línte buiséid eile (sonraigh)								
IOMLÁN	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

Is é XX an réimse beartais nó an teideal buiséid lena mbaineann.

Comhlíonfar na riachtanais acmhainní daonna trí fhoireann ón Ard-Stiúrthóireacht a bhfuil bainistíocht an bhirt faoina cúram cheana agus/nó atá ath-imlonnaithe taobh istigh den Ard-Stiúrthóireacht, mar aon le haon leithdháileadh breise a d'fhéadfaí a thabhairt don Ard-Stiúrthóireacht atá i mbun bainistíochta faoi chuimsiú an nós imeachta maidir le leithdháileadh bliantúil i bhfianaise na srianta buiséadacha.

⁵⁴ CA= Gníomhaire ar conradh; INT= Foireann ghníomhaireachta ("Intérimaire"); JED = "Jeune Expert en Délégation" (saineolaí óg i dToscaireacht); LA= Gníomhaire áitiúil; SNE= Saineolaí náisiúnta ar iasacht;

⁵⁵ Faoin uasteorainn do phearsanra seachtrach ó leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí (na seanlínte "BA").

⁵⁶ Le haghaidh na gCistí Struchtúracha, an Chiste Eorpaigh Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe (CETFT) agus an Chiste Eorpaigh Iascaigh (CEI) go bunúsach.

Cur síos ar na cúraimí a bheidh le déanamh:

Oifigigh agus gníomhairí sealadacha	2 le linn na tréimhse ullmhúcháin ó 2013 go 2015 1 riarthóir don idirbheartaíocht reachtach, do chomhordú na gcúraimí leis an nGníomhaireacht agus don mhaoirseacht ar an gcomhaontú tarmligin 0.5 riarthóir chun maoirseacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí airgeadais agus le haghaidh saineolais ar rialú teorann agus ar chúrsaí teicniúla 0.5 cúntóir le haghaidh gníomhaíochtaí riaracháin agus airgeadais 1.5 le linn na tréimhse forbartha ó 2016 go 2020 1 riarthóir le haghaidh na hoibre leantaí ar an gcomhaontú tarmligin (tuarascálacha, coisteolaíocht ullmhúcháin, sonraíochtaí feidhmiúla agus teicniúla bailíochtaithe, maoirseacht ar ghníomhaíochtaí airgeadais agus Comhordú Gníomhaireachta), chomh maith le saineolas ar rialú teorann agus ar chúrsaí teicniúla 0.5 cúntóir le haghaidh gníomhaíochtaí riaracháin agus airgeadais
Pearsanra seachtrach	0

3.2.4. Comhoiriúnacht don chreat airgeadais ilbhliantúil reatha

- ☒ Tá an togra/tionscnamh comhoiriúnach don chreat airgeadais ilbhliantúil reatha agus don chéad chreat airgeadais ilbhliantúil eile.
- ☐ Beidh athchlárú an cheannteidil ábhartha sa chreat airgeadais ilbhliantúil ag gabháil leis an togra/tionscnamh seo.

Mínigh an cineál athchláraithe a bhfuil gá leis, agus sonraigh na línte buiséid lena mbaineann agus na méideanna comhfhreagracha.

- ☐ Éilíonn an togra/tionscnamh go gcuirfear an ionstraim sholúbthachta i bhfeidhm nó go ndéanfar athbhreithniú ar an gcreat airgeadais ilbhliantúil⁵⁷.

Mínigh an méid a bhfuil gá leis, agus sonraigh na ceannteidil agus na línte buiséid lena mbaineann agus na méideanna comhfhreagracha.

3.2.5. Ranníocaíochtaí ó thríú páirtithe

- ☒ Ní dhéantar foráil sa togra/tionscnamh maidir le cómhaoiniú ag tríú páirtithe
- ☐ Déantar foráil sa togra/tionscnamh maidir le

Leithreasuithe in EUR milliúin (go dtí an 3ú deachúil)

	Bliain N	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	... iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)			Iomlán
<i>Sonraigh an comhlacht cómhaoinithe</i>								
IOMLÁN leithreasuithe cómhaoinithe								

⁵⁷

Féach pointe 19 agus pointe 24 den Chomhaontú Idirinstitiúideach.

3.3. An tionchar a mheastar a bheidh ar ioncam

- ☐ Ní bheidh tionchar airgeadais ar bith ag an togra/tionscnamh ar ioncam.
- ☒ Beidh an tionchar airgeadais seo a leanas ag an togra/tionscnamh:
 - i. ☐ ar acmhainní dílse
 - ii. ☒ ar ioncam ilghnéitheach

EUR milliúin (go dtí an 3ú deachúil)

Líne buiséid ioncaim	Leithreasuithe atá ar fáil don tréimhse bhuiséadach leanúnach	Tionchar an togra/tionscnaimh ⁵⁸						
		Bliain 2015	Bliain 2016	Bliain 2017	Bliain 2018	Bliain 2019	Bliain 2020	Na blianta ina dhiaidh sin
Airteagal 6313.....		3,729	5,013	5,639	5,111	4,884	4,884	1,954

I gcás ioncaim ilghnéithigh shannta, sonraigh na línte buiséid a n-imrítear tionchar orthu.

18.02.CC Teorainneacha CSI

Sonraigh an modh chun an tionchar ar ioncam a ríomh.

Áireofar sa bhuiséad ranníocaíocht ó thíortha a bhfuil baint acu le *acquis* Schengen agus na bearta a bhaineann le Eurodac, mar atá leagtha síos sna comhaontuithe faoi seach, a chur chun feidhme, a chur i bhfeidhm agus a fhorbairt. Is de chineál táscach amháin atá na meastacháin a thugtar agus tá siad bunaithe ar ríomhanna a rinneadh le déanaí i ndáil le hioncaim do chur chun feidhme *acquis* Schengen ó na Stáit (an Íoslainn, an Iorua agus an Eilbhéis) a ranníocann suim bhliantúil don bhliain airgeadais ábhartha faoi láthair le buiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh (íocaíochtaí atá caite), arna ríomh i gcomhréir lena holltáirgeacht intíre mar chéatadán d'olltáirgeacht intíre na Stát rannpháirteach uile. Tá an ríomh bunaithe ar fhigiúirí Mheitheamh 2012 ó EUROSTAT atá faoi réir éagsúlacht nach beag ag brath ar staid eacnamaíoch na Stát rannpháirteach.

⁵⁸

A fhad a bhaineann le hacmhainní dílse traidisiúnta (dleachtanna talmhaíochta, tobhaigh siúcra), ní mór na méideanna a luaitear a bheith ina nglanmhéideanna, i.e. méideanna comhlána agus 25 % de chostais bhailiúcháin a bheith bainte astu.